КІРОВОГРАДСЬКА РЕПОНАЛЬНА ТОРГОВО-ПРОМИСЛОВА ПАЛАТА № 2-3 (058-059) 2019

ЗОВНІШСЕРВІС

«AGROEXPO-2019»
VII МІЖНАРОДНА АГРОПРОМИСЛОВА ВИСТАВКА

РОЗРОБКА СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ КІРОВОГРАДСЬКОЇ ОБЛАСТІ с. 6

АО «ЕЛЬВОРТІ»: 145 РОКІВ ПОСТУПУ С. 46

ПОДАТКОВІ НОВОВВЕДЕННЯ С. 60

Конференц-сервіс

Для підприємств Кіровоградщини РТПП створила комфортабельні умови сучасного конференц-сервісу та кейтерінгу. Наразі діють чотири конференц-зали, які відповідають найсучаснішим вимогам:

- великий конференц-зал – 150 місць;
- малий конференц-зал – 34 місця;
- навчальна аудиторія – 24 місця;
- зал для переговорів – 10 місць;
- аудиторія для тренінгів, майстер-класів і презентацій – 28 місць.

Технічне обладнання включає:

- проекційне обладнання (як стаціонарне, так і мобільне);
- мікрофони, звукопідсилююча апаратура;
- фліпчарти;
- індивідуальне кондиціювання;
- гардеробні;
- Wi-Fi.

Спеціально підібрані конференц-меблі забезпечують різноманітність модифікацій розміщення учасників в залі.

ЗМІСТ

НОВИНИ

РОЗРОБКА СТРАТЕГІЇ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ НА ПЕРІОД ДО 2030 РОКУ НА ПРИНЦИПАХ СМАРТ-СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ	6
ПРОБЛЕМИ КАДРІВ	8
ПІДТРИМУЄМО ВПРОВАДЖЕННЯ ВИНАХОДІВ У ЖИТТЯ	9
МУНІЦИПАЛЬНИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ФОРУМ TIME to INVEST «БУДІВНИЦТВО. ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ. АРХІТЕКТУРА»	10
ДЕНЬ ПІДПРИЄМЦЯ – 2019	11
НАШЕ МІСТО ВІДСВЯТКУВАЛО 265-Й ДЕНЬ НАРОДЖЕННЯ	12
VII МІЖНАРОДНА АГРОПРОМИСЛОВА ВИСТАВКА «AGROEXPO-2019»	14
ЗУСТРІЧ АФІЛІЙОВАНИХ ЧЛЕНІВ ТА ЧЛЕНІВ-КОРЕСПОНДЕНТІВ АСОЦІАЦІЇ ЄВРОПЕЙСЬКИХ ТОРГОВО-ПРОМИСЛОВИХ ПАЛАТ	20
КОМЕРЦІЙНІ ПРОПОЗИЦІЇ	22

ДІЯЛЬНІСТЬ КРТПП

СИМПОЗІУМ З РОБОТОТЕХНІКИ ТА 3D МОДЕЛЮВАННЯ	24
ДЕРЖАВНИЙ НАГЛЯД У СФЕРІ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	26
НАЛАГОДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКО-КИТАЙСЬКИХ ЕКОНОМІЧНИХ ЗВ'ЯЗКІВ	27
AIESEC У КРОПИВНИЦЬКОМУ	28
ТРЕНІНГ «ВПРОВАДЖЕННЯ МІЖНАРОДНИХ ПРАВИЛ ХАРЧОВОЇ БЕЗПЕКИ В ЗАКЛАДАХ ГРОМАДСЬКОГО ХАРЧУВАННЯ»	30
СТУДЕНТИ ЕКОНОМІКО-ТЕХНОЛОГІЧНОГО ІНСТИТУТУ ІМЕНІ РОБЕРТА ЕЛЬВОРТІ В ГОСТЯХ У КРТПП	32

ЦЕНТР ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПІДТРИМКИ БІЗНЕСУ

ЦЕНТРУ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПІДТРИМКИ БІЗНЕСУ У М. КРОПИВНИЦЬКИЙ – 3 РОКИ!	36
ПІДПРИЄМЦІ КІРОВОГРАДЩИНИ ОТРИМАЛИ ДІЄВІ ІНСТРУМЕНТИ ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ	38
РОЗВИТОК КООПЕРАЦІЇ У КОЗІВНИЦТВІ	39
ТЕОРІЯ ОБМЕЖЕНЬ (ТОС) ДЛЯ ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ БІЗНЕСОМ	41
ТРЕНІНГ «УЧАСТЬ МСБ У ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЛЯХ»	43

ЧЛЕНИ ПАЛАТИ*

НОВІ ЧЛЕНИ ПАЛАТИ	44
АО «ЕЛЬВОРТІ» – 145 РОКІВ ПОСТУПУ	46
ПАТ «НВП «РАДІЙ»: Є ПРИВІД ДЛЯ ГОРДОСТІ!	49
ДО СКЛАДУ РАДИ ДИРЕКТОРІВ КОМПАНІЇ «ВЕЛТА» УВІЙШЛИ АМЕРИКАНСЬКІ ПАРТНЕРИ	50
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ПЕРСОНАЛЬНИЙ КРЕДИТ	51
УКРГАЗБАНК СТАВ УЧАСНИКОМ МІЖНАРОДНОГО ФОРУМУ «INNOVATION FOR IMPACT» У ВАШИНГТОНІ	52
НОВЕ ТЕПЛО ТА КРАСА ВІД БРЕНДУ UDEN-S. КЕРАМОГРАНІТНІ ЕЛЕКТРИЧНІ КАМІНИ ТА РУШНИКОСУШАРКИ	54
МІЖНАРОДНИЙ КОНКУРС ДИЗАЙНЕРІВ FASHION SHOW «МОДА БЕЗ КОРДОНІВ – 2019»	56
ТОВ «ПОБУЗЬКИЙ ФЕРОНІКЕЛЕВИЙ КОМБІНАТ» ВІДСВЯТКУВАВ ДЕНЬ ПРАЦІВНИКІВ МЕТАЛУРГІЙНОЇ ТА ГІРНИЧОДОБУВНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ	58

БІЗНЕС ТА КОНСУЛЬТАЦІЇ

ПОДАТКОВІ НОВОВВЕДЕННЯ – КОМПРОМІС МІЖ ДЕРЖАВОЮ, БІЗНЕСОМ І СУСПІЛЬСТВОМ	60
ПРО УЧАСТЬ ОРГАНІЗАЦІЙ РОБОТОДАВЦІВ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЗАЙНЯТОСТІ НАСЕЛЕННЯ	66
НОВІ ВИМОГИ ВИРОБНИЦТВА ТА МАРКУВАННЯ ОРГАНІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ	68
ВПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМИ БЕЗПЕЧНОСТІ ХАРЧОВОЇ ПРОДУКЦІЇ НАССР НА ВСІХ УКРАЇНСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ	69
ДЕКРИМІНАЛІЗАЦІЯ ФІКТИВНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА	73
ЗАТВЕРДЖЕНО ПРАВИЛА СТРАХУВАННЯ РИЗИКІВ ТА НАДАННЯ ГАРАНТІЙ ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ ЕКСПОРТЕРІВ	74
НБУ ПОЯСНИВ СУТЬ ОБМЕЖЕННЯ ВИКОРИСТАННЯ КОШТІВ ІЗ РАХУНКІВ ПІДПРИЄМЦІВ	75
КУПУВАТИ ІНОЗЕМНУ ВАЛЮТУ ЗА РАХУНОК КРЕДИТНИХ КОШТІВ У ГРИВНІ БЕЗ ОБМЕЖЕНЬ ПО СУМІ	76
ПРОМИСЛОВИЙ БЕЗВІЗ УКРАЇНІ	76

*Матеріали з розділу «ЧЛЕНИ ПАЛАТИ» є рекламною власністю підприємств – членів Кіровоградської регіональної торгово-промислової палати

КІРОВОГРАДСЬКА РЕГІОНАЛЬНА ТОРГОВО-ПРОМИСЛОВА ПАЛАТА
ЗОВНІШСЕРВІС

№2-3 (058-059) 2019

Засновник видання:
Кіровоградська регіональна торгово-промислова палата

Відповідальні за випуск:
О. Шелудякова

Адреса редакції:
25022, м. Кропивницький, вул. Преображенська, 79-А
тел.: (0522) 35-18-56
факс: (0522) 24-02-89
(050) 488 44 43
www.chamber.kr.ua
info@chamber.kr.ua

Свідоцтво про державну реєстрацію КГ №518/95 ПР від 02.10.2009 р.

Матеріали друкуються мовою оригіналу.

Розповсюджується безкоштовно серед членів та партнерів Кіровоградської РТПП, у торгово-промислових палатах України й зарубіжжя, посольствах, консульствах, торгових представництвах, акредитованих в Україні.

За точність наведеної інформації відповідальність несуть автори матеріалів, рекламодавці.
При передрукуванні посилання на «Зовнішсервіс» є обов'язковим.
Верстка та друк:
Рекламний відділ Кіровоградської регіональної торгово-промислової палати,
П. Молдавський.,
вул. Преображенська, 79-А,
м. Кропивницький, Україна, 25022.

Стабільний **бізнес –** *успішна* **країна**

В Україні відбуваються стрімкі зміни в економіці, законодавстві, технологіях. Трансформуються умови ведення бізнесу, змінюється вектор розвитку економіки, з'являється все більше викликів, на які необхідно знаходити швидкі та правильні відповіді, тому головним завданням Кіровоградської регіональної торгово-промислової палати є підвищення конкурентоспроможності підприємств, інтеграція їх у національні та глобальні ланцюжки створення вартості, виведення на світові ринки.

Саме з метою пошуку потенційних партнерів та для присутності наших компаній в інформаційному полі інших країн підприємці у складі делегації Кіровоградської регіональної торгово-промислової палати взяли участь у виставках China Homelife Show, що відбувалися у Туреччині та Польщі.

«Зв'язки вирішують все» — один з визначальних бізнесових принципів. Ми розвиваємо нетворкінг та мережеве партнерство. Учасники заходів, які проводяться у палаті, не лише дізнаються нову інформацію та навчаються відшукувати проривні win-win рішення, але й мають можливість знаходити нових партнерів, спілкуватися з однодумцями, ділитися досвідом.

Головна подія цієї осені — VII міжнародна агропромислова виставка «AgroExpo-2019». За час свого існування виставка трансформувалася з регіональної в міжнародну, стала найбільшою в Україні та увійшла в ТОП-10 найбільших виставок Європи. «AgroExpo» — це впізнаваний бренд Кіровоградщини, найпопулярніша в Україні агропромислова виставка з щільною діловою та розважальною програмами, самобутнім «Покровським ярмарком», це майданчик для плідного діалогу бізнесу і влади.

Велика мрія, єдині підходи, цілісна система, спільні цінності, уміння надавати і чути, зворотний зв'язок та інвестиції в підприємства і людей — це і є наш фундамент для стабільної роботи і розвитку бізнесу. А на плечах бізнесу тримається успіх країни.

З повагою
Президент Кіровоградської регіональної
торгово-промислової палати ***Ірина Саєнко***

INDUSTRIAL PARKS FORUM

«НОВА ІНДУСТРІАЛІЗАЦІЯ»
СПІЛЬНІ ДІЇ УРЯДУ ТА БІЗНЕСУ

ТОРГОВО-ПРОМИСЛОВА ПАЛАТА УКРАЇНИ

Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України

співпраця з німеччиною

giz

UKRAINIAN INDUSTRIAL DAYS

3-4 грудня 2019

М. КИЇВ, ТПП УКРАЇНИ

Сьогодні Урядом заявлено про амбітні завдання щодо досягнення зростання економіки країни мінімум на 40% протягом п'яти років та проведення в країні ряду складних реформ. Для досягнення цих цілей потрібна реалізація сучасної промислової політики, яка була б спрямована на створення в регіонах України промислових екосистем і задіяння смарт-спеціалізацій та індустрії.

Указом Президента України «Про цілі сталого розвитку України на період до 2030 року» одним із напрямів визначено створення стійкої інфраструктури, сприяння всеохоплюючій і сталій індустріалізації та інноваціям, але досягнення таких цілей потребує практичного втілення з боку Уряду та органів виконавчої влади.

Торгово-промислова палата України спільно з Міністерством економіки, іншими органами виконавчої влади, міжнародними організаціями (UNIDO, GIZ) та діловими колами, місцевими органами влади 3–4 грудня 2019 р. проводить комплексний захід «Українські індустріальні дні».

Цей захід об'єднує проведення II Форуму індустріальних парків України (3 грудня) та III конференції «Нова індустріалізація» (4 грудня). Головною метою заходу є синергія влади та бізнесу щодо побудови в Україні інноваційної промислово-аграрної моделі економічного розвитку.

Запрошуємо промисловців, інвесторів, банкірів, представників органів виконавчої влади, науковців, експертів.
Участь безкоштовна за умови попередньої реєстрації ***до 02.12.2019*** *на сайті ТПП України, або за електронною адресою: gov-zed@ucci.org.ua.*

Контактні особи ТПП України:
Барсук Олена: (044) 584-28-19, bea-zed@ucci.org.ua — міжнародні питання;
Гордина Ольга: (044) 584-28-19, gov-zed@ucci.org.ua,
Бараниченко Віктор: (044) 584-40-15, bvi-sem@ucci.org.ua — внутрішні питання.

НОВИНИ

VII МІЖНАРОДНА АГРОПРОМИСЛОВА ВИСТАВКА «AGROEXPO-2019».

14

РОЗРОБКА СТРАТЕГІЇ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ НА ПЕРІОД ДО 2030 РОКУ НА ПРИНЦИПАХ СМАРТ-СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ	6
ПРОБЛЕМИ КАДРІВ	8
ПІДТРИМУЄМО ВПРОВАДЖЕННЯ ВИНАХОДІВ У ЖИТТЯ	9
МУНІЦИПАЛЬНИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ФОРУМ TIME to INVEST «БУДІВНИЦТВО. ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ. АРХІТЕКТУРА»	10
ДЕНЬ ПІДПРИЄМЦЯ – 2019	11
НАШЕ МІСТО ВІДСВЯТКУВАЛО 265-й ДЕНЬ НАРОДЖЕННЯ	12
VII МІЖНАРОДНА АГРОПРОМИСЛОВА ВИСТАВКА «AGROEXPO-2019»	14
ЗУСТРІЧ АФІЛІЙОВАНИХ ЧЛЕНІВ ТА ЧЛЕНІВ-КОРЕСПОНДЕНТІВ АСОЦІАЦІЇ ЄВРОПЕЙСЬКИХ ТОРГОВО-ПРОМИСЛОВИХ ПАЛАТ	20
КОМЕРЦІЙНІ ПРОПОЗИЦІЇ	22

РОЗРОБКА СТРАТЕГІЇ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ НА ПЕРІОД ДО 2030 РОКУ НА ПРИНЦИПАХ СМАРТ-СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ

Розумне економічне зростання, залучення інноваційних наукових відкриттів, врахування сучасних потреб бізнесу й особливостей регіону — ці та інші складові має враховувати Стратегія розвитку області на 2021–2027 рр.

У Кіровоградщині з лютого цього року триває розробка Стратегії розвитку Кіровоградської області на 2021–2027 роки та Плану заходів на 2021–2023 роки з її реалізації на принципах смарт-спеціалізації.

У рамках роботи над стратегією 9 липня 2019 року в Кіровоградській регіональній торгово-промисловій палаті відбувся круглий стіл «Смарт-спеціалізація: результат співпраці влади, бізнесу і науки».

У роботі круглого столу взяли участь: Ірина Саєнко, президент Кіровоградської торгово-промислової палати; Сергій Осінський, заступник голови облдержадміністрації; Олександр Чорноіваненко, голова обласної ради; Ростислав Томенчук, голова правління Українського інституту міжнародної політики; керівники департаменту економічного розвитку і торгівлі облдержадміністрації, Агенції регіонального розвитку області, науковці, представники бізнесу і громадськості.

Організатором заходу став «Український інститут міжнародної політики» у рамках ініціативи «Запуск регіонів».

На початку засідання Сергій Осінський зауважив: «Стратегія є дуже важливим програмним документом, розробка якого має поєднати зусилля влади, бізнесу, науковців та представників громадських організацій. Методи, які застосовуються при формуванні документа, — це вже європейський підхід до системи планування. Сподіваюся, що ті пріоритетні цілі, які ми визначимо в стратегії, дадуть нам можливість бути конкурентоспроможними не тільки на рівні області та на рівні країни, але й у міжнародному економічному просторі».

Смарт-спеціалізація — це система розумних рішень, розроблена ЄС, спрямована на формування регіональної спроможності і розвитку соціально-економічного потенціалу. Смарт-спеціалізація об'єднує промислову, освітню та інноваційну галузі для визначення пріоритетних напрямів регіону.

Принцип смарт-спеціалізації при формуванні Стратегії полягає у фокусуванні знань та їх поєднанні з обмеженою кількістю пріоритетних видів

економічної діяльності, внаслідок чого регіони стають конкурентоспроможними у світовій економіці. Смарт-спеціалізація — це створення ресурсів та можливостей на основі унікальних галузевих структур та відповідної бази знань.

Під час засідання було зазначено, що підхід смарт-спеціалізації при формуванні Стратегії передбачає визначення однієї пріоритетної цілі для регіону, яку доповнюватимуть інші і яка буде спрямована на інноваційний розвиток видів економічної діяльності та вирішення соціальних питань. Розробка пріоритету базується на попередньому ґрунтовному аналізі економічного, інноваційного і наукового потенціалу області, проведеному спільно представниками бізнесу, науки та влади.

Учасники круглого столу обговорювали та визначали найбільш перспективні галузі області для конкурентного розвитку регіону на основі прикладів впровадження смарт-спеціалізації в країнах ЄС та шляхи налагодження діалогу бізнесу і громадськості для реалізації пріоритетів області.

24 липня 2019 року на черговому засіданні Робочої групи з розробки Стратегії розвитку Кіровоградської області на 2021–2027 роки та Плану заходів на 2021–2023 роки з її реалізації під керівництвом т.в.о. голови облдержадміністрації Світлани Лобанової були представлені результати SWOT-аналізу розвитку області, які презентувала директор департаменту економічного розвитку і торгівлі ОДА Ніна Рахуба. Було визначено основні галузі, що мають значний економічний та інноваційний потенціал.

Насамперед, в області є потенціал для розвитку агропромислового комплексу. Площа родючих чорноземів на Кіровоградщині складає майже 2 млн. га. У сільському господарстві зайнято близько 106 тисяч осіб (28% зайнятого населення). Майже 5% валової сільгосппродукції в Україні (8 місце) виробляється в області. За п'ять років у сільське господарство залучено більше 13 млрд. гривень капітальних інвестицій. Також розвинена харчова промисловість, яка займає 36% у загальному обсязі реалізованої продукції в області, у т.ч. 60% продукції — олія і тваринні жири.

Крім цього, перспективною для області є видобувна промисловість. На території Кіровоградщини знаходиться 390 родовищ із запасами мінерально-сировинних ресурсів. Більша половина запасів (58,2%) — це сировина для будівельних матеріалів.

В області активно розвивається альтернативна енергетика. Нині на Кіровоградщині побудовано, а деякі ще у стадії будівництва, 39 сонячних електростанцій.

Сильною стороною регіону є також освітній простір. У навчальних закладах області створено умови та можливості для здобуття якісної освіти.

Конкурентною перевагою області є міжнародна агропромислова виставка «AgroExpo», найбільша в Україні та входить в десятку найпотужніших у Європі. З кожним роком проведення виставки стимулює розвиток інших галузей та сфер послуг (транспорт, готельний, ресторанний бізнес та інше).

Однак в області існують також і загрози, які послаблюють потенціал подальшого розвитку Кіровоградщини: неналежний стан доріг, сировинна спрямованість експорту сільгосппродукції, низький рівень доходів населення, значний рівень безробіття, високий рівень техногенного навантаження, недостатня фінансова спроможність місцевих бюджетів, складна демографічна ситуація тощо.

Як зазначила Світлана Лобанова, нині триває розробка стратегічних та операційних цілей Стратегії з урахуванням впровадження засад SMART-спеціалізації: «Починаємо роботу зі збору проектних ідей. Ми готові до діалогу і чекаємо пропозицій. Лише на партнерських засадах, поєднавши зусилля, ми зможемо розробити якісну Стратегію, що буде не просто на папері, а реально працюватиме»,— підкреслила виконуюча обов'язки голови облдержадміністрації.

За матеріалами сайту Кіровоградської облдержадміністрації.

ПРОБЛЕМИ КАДРІВ

Один з найбільших ризиків для економіки Кіровоградщини – дефіцит кваліфікованих кадрів та масштабний експорт праці.

4 липня 2019 року в обласній державній адміністрації відбулося засідання Кіровоградської обласної тристоронньої соціально-економічної ради під головуванням голови Федерації профспілок Кіровоградської області Максима Балаценка.

У засіданні взяли участь: Світлана Лобанова, т.в.о. голови Кіровоградської обласної адміністрації; Ірина Саєнко, президент Кіровоградської регіональної торгово-промислової палати; Володимир Таборанський, начальник управління освіти, науки, молоді та спорту Кіровоградської облдержадміністрації; Олександр Левченко, проректор Центральноукраїнського національного технічного університету; Микола Сторожук, директор Кропивницького інженерного коледжу ЦНТУ; члени обласної тристоронньої соціально-економічної ради.

Світлана Лобанова зазначила, що керівництво облдержадміністрації систематично зустрічається з представниками малого і середнього бізнесу для обговорення актуальних завдань і шляхів співпраці: «Усі труднощі, перепони ми повинні разом вирішувати і, якщо потрібно, подавати відповідні пропозиції до Кабінету Міністрів України і Верховної Ради».

80% підприємств малого і середнього бізнесу Кіровоградщини — це ФОПи, і лише 20% — юридичні особи. За видом економічної діяльності переважає торгівля.

Серед проблем — труднощі із розвитком малого бізнесу в окремих районах області, що спричинені відсутністю фінансування відповідних програм з місцевих бюджетів та браком фахівців.

Ключовим стало обговорення проблем забезпечення промислових підприємств регіону інженерними та робітничими кадрами та якості професійної підготовки.

На ринку праці давно існує проблема невідповідності знань та умінь, отриманих випускниками закладів освіти, та потреб ринку праці. Значною проблемою багатьох випускників, незалежно від рівня їхньої теоретичної підготовки, є відірваність знань від практики. Подолати розрив між теоретичними знаннями й практичними навичками, освітою й виробництвом, та підвищити якість підготовки кваліфікованих кадрів з урахуванням вимог роботодавців сьогодні в світовому досвіді покликана саме дуальна форма здобуття освіти.

Володимир Таборанський розповів про позитивні зрушення у підготовці кадрів професійно-технічними навчальними закладами, які відбуваються останніми роками. Так, протягом двох останніх років 31,5 мільйона гривень було вкладено у створення навчально-практичних центрів на базі закладів профтехосвіти та в укомплектування їх новою технікою і обладнанням. Сьогодні в області вже працює 4 таких центри. Також змінюються методичні підходи до підготовки кадрів. За системою дуальної освіти у цьому навчальному році уже працює 14 закладів професійно-технічної освіти.

Відповідно до потреб роботодавців у ПТУ відкривається навчання на нові професії, зокрема, швачки, майстра ресторанного обслуговування, агента з туризму, офіціанта, токаря, слюсаря-ремонтника.

Про підготовку інженерних кадрів вищими навчальними закладами області поінформували проректор Центральноукраїнського національного технічного університету Олександр Левченко та директор Кропивницького інженерного коледжу ЦНТУ Микола Сторожук.

Однак, незважаючи на позитивні зрушення, проблеми із забезпеченням промисловості регіону кадрами, демографічною ситуацією та трудовою міграцією за кордон стоять надзвичайно гостро. Учасники засідання обговорили секторальні проблеми, потреби та пріоритети місцевих малих і середніх підприємств та подали пропозиції щодо забезпечення сталого розвитку бізнесу в області.

ПІДТРИМУЄМО ВПРОВАДЖЕННЯ ВИНАХОДІВ У ЖИТТЯ

Інвестиції у винахідництво, налагодження зв'язків між виробниками й науковцями, популяризація винаходів та інновацій — необхідні умови розвитку економіки.

Президент Кіровоградської регіональної торгово-промислової палати Ірина Саєнко взяла участь у виїзному засіданні комісії з відбору науково-дослідних розробок, винаходів та визначення доцільності їх впровадження, яке відбулося 7 серпня 2019 року під керівництвом т.в.о. голови облдержадміністрації Світлани Лобанової на базі ПрАТ «Кіровоградське автотранспортне підприємство «Агробудавтосервіс».

Саме це підприємство стало майданчиком для впровадження винаходу, розробленого Сергієм Марковичем, науковцем Центральноукраїнського національного технічного університету. Його проект «Впровадження платовершинного алмазного хонінгування при обробці гільз циліндрів двигунів внутрішнього згорання із забезпеченням високої чистоти поверхні та регулярного мікрорельєфу» було обрано з-поміж чотирьох переможців минулорічного конкурсу. На реалізацію цієї розробки з обласного бюджету було виділено 50 тис.грн. в рамках Програми впровадження регіональних наукових досліджень у промислове виробництво Кіровоградської області на 2017–2020 роки.

За словами науковця, запропонована ним технологія обкатки циліндрів двигунів дозволяє отримати суттєвий економічний результат. Винахід передбачає спрощення технологічного процесу, а нанесення спеціального мікрорельєфу в циліндрі сприятиме довшій циркуляції мастила, що, відповідно, продовжить термін експлуатації двигуна. Розробка застосовуватиметься у ремонті вантажних автомобілів вітчизняного виробництва.

Т.в.о. голови облдержадміністрації Світлана Лобанова подякувала ректору ЦНТУ Михайлу Чорноволу, автору наукової розробки Сергію Марковичу та керівнику підприємства Володимиру Кириченку. «Маю надію, що винахід буде успішно втілений у виробництво і матиме широке застосування,» — наголосила Світлана Лобанова. Вона підкреслила, що обласна влада і надалі підтримуватиме науку і бізнес, які прагнуть впроваджувати у виробництво інноваційні технології.

На засіданні було підписано Тристоронню угоду щодо гарантій впровадження винаходу на підприємстві «Агробудавтосервіс».

Після цього членам комісії була презентована наукова розробка безпосередньо на виробництві.

За матеріалами сайту Кіровоградської облдержадміністрації.

МУНІЦИПАЛЬНИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ФОРУМ TIME to INVEST «БУДІВНИЦТВО. ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ. АРХІТЕКТУРА»

Муніципальний форум "TIME to INVEST" став уже знаковим для Кропивницького. Він є свідченням того, що і влада, і громада міста дбають про своє майбутнє. Вкрай важливим завданням для обласного центру на найближчі роки є розбудова території, адже місто живе доти, доки воно будується. Саме тому впровадження енергозберігаючих заходів, технологій і сучасного обладнання у галузі будівництва є ключовою складовою перетворення Кропивницького на сучасне, комфортне, ефективне місто.

28 травня 2019 року у м. Кропивницькому відбувся муніципальний інвестиційний форум "TIME to INVEST", організований міською радою м. Кропивницького спільно із Конфедерацією будівельників України та громадською організацією «Центральноукраїнська спілка будівельників».

У роботі форуму взяли участь представники Кіровоградської регіональної торгово-промислової палати, провідні спеціалісти будівельної та енергетичної галузей, архітектори та дизайнери, студенти профільних навчальних закладів, представники влади та місцевого самоврядування.

З доповідями виступили керівник Директорату з технічного регулювання у будівництві Мінрегіонбуду, заслужений архітектор України Анна Бондар, директор Конфедерації будівельників України Віталій Грусевич, президент спілки виробників будівельних матеріалів Іван Салій, директор науково-дослідницького та проектного інституту «УкрНДІпроектреставрація» Василь Тимкович та інші.

На форумі відбулося конструктивне обговорення актуальних питань у сфері будівництва та енергозбереження, напрацювання спільних пропозицій для розвитку галузі будівництва, а також формування стратегії розбудови міста, розширення партнерських контактів і налагодження взаємовигідного співробітництва. Тут були представлені досягнення і новинки у будівельній та енергетичній галузях, обговорювалися тенденції розвитку та перспективи зростання галузей.

Учасники дізналися про розвиток енергозбереження в Україні, впровадження новітніх технологій у сфері будівництва, ознайомились з програмами міжнародної допомоги.

На виставці у рамках форуму будівельні та енергетичні компанії презентували сучасні системи енергозбереження, опалення, котли, системи альтернативної енергетики, будівельні матеріали, електротехнічне обладнання, системи кондиціювання та вентиляції тощо.

За матеріалами сайту ПАТ «НВП «Радій»

ДЕНЬ ПІДПРИЄМЦЯ – 2019

Підприємництво — це основа добробуту нашої держави та потужний інструмент стабільності української економіки. Чим успішніші підприємці, тим менше наша країна залежить від глобальних криз і зовнішніх ринків.

30 серпня 2019 в обласній державній адміністрації відбулися урочистості з нагоди Дня підприємця. Підприємців Кіровоградщини привітали зі святом та вручили пам'ятні відзнаки т.в.о. голови облдержадміністрації Світлана Лобанова, голова ради Кіровоградського обласного об'єднання роботодавців Павло Штутман, голова правління обласного відділення Українського союзу промисловців та підприємців Євген Бахмач, віцепрезидент Кіровоградської регіональної торгово-промислової палати Олег Хмуренко.

Олег Хмуренко, вітаючи підприємців від імені Торгово-промислової палати України, Кіровоградської регіональної торгово-промислової палати та президента КРТПП Ірини Саєнко зазначив, що підприємництво розвивається у складних умовах, і вимагає особливих якостей у підприємців: витривалості, сміливості, ініціативності. Завдяки цим якостям, попри дефіцит фінансів, кадровий голод, складні економічні обставини розвивається і зростає підприємництво, з'являються нові робочі місця, залучаються інвестиції, встановлюються міжнародні ділові зв'язки.

За значні трудові досягнення, високий професіоналізм і вагомий внесок у соціально-економічний розвиток Кіровоградщини та з нагоди професійного свята Дня підприємця Інна Чижик, директор ТОВ «Швейне виробництво Мрія Є» була нагороджена Почесною відзнакою Торгово-промислової палати України «Золотий знак — Меркурій».

Почесною грамотою Президії Торгово-промислової палати України було нагороджено керівників підприємств-членів Кіровоградської регіональної торгово-промислової палати:

Юлію Бугеру, ФОП;

Олену Рудковську, ФОП;

Дмитрія Феофанова, директора ТОВ «АгроПромСфера»;

Віталія Полторака, директора ТОВ «Оріджин Агро».

Бізнес, підприємництво, комерційна діяльність стали важливою складовою української економіки, фундаментом стабільності і поступу нашої держави.

Прес-служба КРТПП

НАШЕ МІСТО ВІДСВЯТКУВАЛО 265-Й ДЕНЬ НАРОДЖЕННЯ

Наше місто — це «маленький Париж» у центрі України, із затишними вулицями, прекрасними архітектурними ансамблями, знаним на всю країну театром, успішними підприємствами. Але головне багатство міста — люди, які творять історію.

21 вересня наше місто святкувало славну 265-у річницю від дня заснування. Історія міста сягає 1754 року, коли була закладена фортеця на честь святої Єлисавети, унікальна фортифікаційна пам'ятка XVIII ст.

Цього дня радо приймав гостей Ковалівський парк, який перетворився на містечко розваг, чудових фотозон, смаколиків і родинного затишку.

КРТПП разом із рекламними агентствами «Антураж А» та «Юнікс-С» (члени палати) створили спільну святкову локацію.

Розпочиналася вона книгою. Адже книга — це той храм, де народжується і зберігається духовність, це бездонне джерело знань, це фундамент нашого життя. І невипадково символічна книга розпочинається епіграфом: «Без минулого — немає сьогодення, без сьогодення — немає майбутнього!» Минуле — це не тягар, це наше багатство, наш досвід, наша пам'ять. Це та основа, на якій вибудовується сьогодення і тримається майбуття.

Також була представлена дерев'яна модель трамвая на електричній тязі, який діяв у 1897–1941 рр. Трамвайна лінія у Єлисаветграді була однією з перших в Україні. Попри те, що трамвайне сполучення так і не було відновлене у повоєнний час, той перший трамвай лишається знаковим для нашого міста.

Талановиті майстри агентства «Антураж А» Сергій Марущак, Ігор Геріх та Ліза Сало створили копію в дереві символічного ключа від міста, що став одним із символів цьогорічного святкування. Усі бажаючі мали можливість з ним сфотографуватися а також придбати на згадку його маленький дублікат.

Юні учасники свята мали чудову нагоду долучитися до оформлення локації. Вони розфарбовували велетенську розмальовку за мотивами віршів Олени Надутенко, яку виготовило рекламне агентство «Юнікс С» (директор Наталія Агапутова).

У сувенірній крамничці рекламне агентство «Антураж А» презентувало ексклюзивні дерев'яні вироби власного виробництва: світильники, подарункові коробки, підставки під телефони та під чашки, магніти з символікою міста, оригінальні підвіски. Сердечка з дерева стали бажаними подарунками для дітей, які прийшли на святкування.

Цього літа наше місто отримало неоціненний подарунок від сім'ї Костянтина та Наталії Яриничів — мурал на стіні художнього музею за мотивами картини Андрія Ліпатова «Променад на Двірцевій». Гості свята мали можливість сфотографуватися на фоні банера із зображенням мурала, який став серцем міста, улюбленим куточком для містян, адже він сповнений атмосфери старого Єлисаветграда, випромінює затишок і спокій.

Завершенням експозиції не випадково стала футуристична композиція від Кіровоградської регіональної торгово-промислової палати «Разом у майбутнє». Адже лише завдяки спільній праці та великій любові до нашої малої батьківщини ми разом зможемо досягти вагомих результатів та перетворити наше місто на квітуче, сучасне і затишне.

Прес-служба КРТПП

VII МІЖНАРОДНА АГРОПРОМИСЛОВА ВИСТАВКА «AGROEXPO-2019»

Щорічна агропромислова виставка «AgroExpo» за сім років свого існування перетворилася на міжнародну, стала найбільшою в Україні та увійшла в ТОП-10 найбільших виставок у Європі.

А ще це той бренд Кіровоградщини, за яким її впізнають в Україні та світі.

Впродовж 25–28 вересня м. Кропивницький став агропромисловою столицею України. У VII Міжнародній агропромисловій виставці з польовою демонстрацією техніки «AgroExpo-2019» взяли участь 585 компаній-експонентів та близько 500 учасників «Покровського ярмарку». Виставкова площа комплексу має рекордні для України розміри і складає 125000 м^2. За чотири дні виставку відвідали майже 45 тисяч гостей.

У відкритті виставки взяли участь т.в.о. голови Кіровоградської облдержадміністрації Світлана Лобанова, президент Торгово-промислової палати України Геннадій Чижиков, президент Кіровоградської регіональної торгово-промислової палати Ірина Саєнко, голова наглядової ради «Ельворті груп» Павло Штутман, директор департаменту агропромислового розвитку облдержадміністрації Коренюк Сергій.

«Сьогодні дійсно свято. На декілька днів Кіровоградщина стала серцем аграрної діяльності. Для України аграрний сектор кожен день стає все важливішим. Хочу подякувати організаторам і побажати, щоб ця виставка стала ще більш масштабною в наступні роки», — під час відкриття зазначив президент Торгово-промислової палати України Геннадій Чижиков.

Організатори та партнери виставки:

Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України;

Торгово-промислова палата України;

Кіровоградська регіональна торгово-промислова палата;

Кіровоградська обласна державна адміністрація;

Федерація роботодавців України;

Асоціація Укрaгромаш;

Асоціація аграрних інженерів.

«AgroExpo-2019» — це не тільки виставка сільськогосподарської техніки та продукції. Це щільна ділова програма, широкі можливості для пошуку

AGRO EXPO

125 000 м²

45 000
ВІДВІДУВАЧІВ

585
КОМПАНІЙ-ЕКСПОНЕНТІВ

500
УЧАСНИКІВ
ПОКРОВСЬКОГО ЯРМАРКУ

нових партнерів, це майданчик для неформального діалогу бізнесу і влади. Так, у перший день роботи виставки ділову програму «AgroExpo-2019» відкрила панельна дискусія Федерації роботодавців України, присвячена зверненню аграріїв та машинобудівників до Президента України щодо збереження державної програми підтримки сільгоспмашинобудування у зв'язку з тим, що у проекті бюджету-2020 відсутні кошти на програму часткової компенсації вартості вітчизняної сільгосптехніки.

27 вересня відбувся муніципальний інвестиційний форум «TIME to INVEST», організатор форуму — Кіровоградська міська рада. У роботі форуму взяли участь заступник голови облдержадміністрації Сергій Осінський, заступник міського голови Андрій Паливода, президент Кіровоградської регіональної торгово-промислової палати Ірина Саєнко. На форумі відбулася панельна дискусія про різні напрямки розвитку внутрішнього туризму та про впровадження SMART-технологій у туристичну галузь. Спікери презентували низку проектів, які реалізовуються або уже реалізовані у Кропивницькому та в інших містах України: «Діджиталізація пам'яток культурної спадщини», «Як міста починають розмовляти з нами з допомогою SMART-технологій», «Як посилювати пізнаваність громади через її візуальну айдентику. Можливості програми Британської ради «Активні громадяни» для розвитку місцевих культурних та туристичних ініціатив», «Діяльність Центру туристичної інформації м. Львова та впровадження Lviv City Card», «Туристично-інформаційний центр як піар-агенція міста». На форумі був підписаний Меморандум про туристичний маршрут між Кіровоградською та Житомирською областями.

Центром ділового спілкування виставки став спільний офіс Торгово-промислової палати України та Кіровоградської торгово-промислової палати. У ньому була представлена інформація про діяльність палати, про весь спектр послуг, які надає КРТПП, про переваги членства, а також про найближчі ділові заходи.

На колективному стенді КРТПП площею 300 м2 було представлено 19 підприємств — членів Торгово-промислової палати України. Їх привітав начальник управління зовнішньоекономічної діяльності КРТПП Сергій Крамарчук та вручив дипломи від імені президента Кіровоградської регіональної торгово-промислової палати Ірини Саєнко:

Дизайн-студія «ШТОРИ ЛЮКС» ФОП Покутня Т. Ю.;
АО «ОТП Банк»;
ТОВ «ГРИВЕР»;
ТОВ «Інтерполітекс»;
ТОВ «Круп'яний тік»;
ТОВ «УКРАВІТ АГРО»;
«So Good» ФОП Заболотна С. В.;
ТОВ «ІТА-ДРІМ»;
ПП «ТК «Кіровоградпрофіль»;
Салон світлотехніки «Галерея світла» ФОП Дончевський О. І.;
ТОВ «НВП «Точприлад»;
ПАТ АБ Банк Південний;
ДП «ВО ПМЗ ім. О. М. Макарова»;
Консалтинговий центр АЙКО-Сервіс;
«Ткацький двір» ФОП Ріттер;
ТОВ «ІСО Компані»;
ПП «Агрохімтранс»;
ПАТ «МТБ БАНК»;
МПП «Антураж А».

На полігоні для демонстраційних показів площею 6 гектарів свої можливості показали 26 одиниць техніки провідних українських та іноземних компаній.

На виставці AutoLand в рамках «AgroExpo» було представлено одразу 10 автомобільних новинок сезону. На полігоні пройшов один з найбільших в Україні тест-драйв кросоверів та позашляховиків, у якому взяли участь 11 автомобілів відомих світових брендів: MITSUBISHI, NISSAN, RENAULT, FORD, SUBARU, SKODA.

У Всеукраїнському освітньому ярмарку цього разу свої наукові потужності показали 31 ВНЗ з різних куточків України. Серед них НТУУ «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова, Уманський національний університет садівництва та інші.

Організатори виставки спільно з Федерацією стронгмену України провели український етап Кубка «Open Arnold Amateur Strongman». У змаганнях взяли участь семеро атлетів з України та один богатир з Молдови. У підсумковому заліку 1 місце виборов Олександр Кочергін (уродженець с. Суботці Кіровоградської області, проживає у місті Чернівці).

У рамках виставки відбувався «Покровський ярмарок», культурно-розважальний захід з міні-експозиціями товарів декоративно-ужиткового мистецтва, жвавою торгівлею, частуваннями, виступами творчих колективів та традиційним вже конкурсом «Гарбуз-велетень». Цього року було встановлено новий рекорд гарбуза — 76 кг. Переміг гарбуз Олени Горлової з с. Осикувате Кіровоградської області. Переможниця отримала у подарунок 32-дюймовий телевізор.

Символом та господарем ярмарку став Мартин Боруля, роль якого виконував актор Микола Барабуля.

Усі чотири дні роботи виставки гості мали можливість стати учасниками фестивалю вуличної їжі. Кафе «Арка», pub «DROVA», піццерія «Старый город»,

«Churchill's Pub&Grill» та «Ne Speshi Bar», кафе «Камелія», кафе «Зефір», кафе «Алсан», кошерний ресторан «Фима, иди кушать!», шинок «Казанок», гриль-паб «Гарячі перці» частували гостей найсмачнішими стравами української, білоруської, ізраїльської, іспанської, вірменської, узбецької, угорської, чеської, англійської кухонь.

Виставка, ділові заходи, «Покровський ярмарок» цьогоріч зібрали рекордну кількість відвідувачів.

Сьома міжнародна агропромислова виставка «AgroExpo-2019» стала ефективною платформою для презентації новинок у всіх сферах АПК України, впровадження інновацій, стимулювання розвитку вітчизняного машинобудування та агропромислового комплексу, пошуку нових партнерів, обміну ідеями, а також унікальним майданчиком для діалогу між бізнесом і державою.

ЗУСТРІЧ АФІЛІЙОВАНИХ ЧЛЕНІВ ТА ЧЛЕНІВ-КОРЕСПОНДЕНТІВ АСОЦІАЦІЇ ЄВРОПЕЙСЬКИХ ТОРГОВО-ПРОМИСЛОВИХ ПАЛАТ

5 вересня 2019 року у Торгово-промисловій палаті України відбулася щорічна Зустріч афілійованих членів та членів-кореспондентів Асоціації європейських торгово-промислових палат на чолі з Президентом Європалати Крістофом Ляйтлем. Основна мета таких зустрічей - визначення кандидатів до складу керуючих органів Асоціації, а також обговорення питань участі Палат у світових ініціативах.

Президент Кіровоградської регіональної торгово-промислової палати Ірина Саєнко взяла участь у цій зустрічі.

Президента ТПП України Геннадія Чижикова обрано до складу Ради директорів Європалати, разом із очільниками палат Грузії, Чорногорії та Боснії і Герцеговини.

На засідання завітали представники EUROCHAMBRES, а також представники торгових палат із Азербайджану, Білорусі, Боснії та Герцеговини, Грузії, Латвії, Молдови, Чорногорії, Туреччини та INSULEUR. Вони приїхали, аби дізнатися, що планує Україна на найближчі 5–10 років, чого б ми хотіли досягти в сім'ї європейських країн, які цінності ми сповідуємо, який маємо потенціал.

«Для нас дуже важливо, що саме Україна була обрана локацією цієї зустрічі. Адже Україна зараз задає тренд інновацій, змін, нових підходів і мислення, і Європалата хотіла побачити це на власні очі, побувати в Україні, почути її голос, першоджерело, щоб розуміти, як найшвидше інтегрувати нашу здатну до процвітання країну в сім'ю європейських країн. Далеко не кожна країна наділена правом проведення такої зустрічі. Зазвичай, це держави, що вже досягли успіху в економічних реформах і довели, що вони економічно сильні та визначають тренди розвитку в Європі»,— сказав президент ТПП України Геннадій Чижиков.

В Україні подібний захід проводиться вперше. Принципової ваги йому надає подальша можливість ТПП України брати участь у пленарних асамблеях Європалати, під час яких представники України мають змогу формувати пропозиції до порядку денного Європейської Комісії; долучатися до роботи в Європейському парламенті підприємців; прямо спілкуватися з очільником Європейської Комісії та голосувати в процесі прийняття важливих рішень загальноєвро-

пейського значення. «Участь у таких європейських програмах як East Invest, East Invest-2, East Invest-3, які пропонує Європалата, завжди була важливою частиною роботи ТПП України, спрямованої на підтримку зовнішньоекономічних ініціатив українського малого та середнього бізнесу»,— зазначив Валерій Король, віцепрезидент ТПП України.

Україна з 2003 року є афілійованим членом Європалати, перебуває в статусі рівноправних членів Європалати нарівні з палатами країн Євросоюзу. І це той прецедент, який створила вперше саме ТПП України. Ми довели, що незалежно від формального членства в ЄС можна бути повноправним партнером і дуже тісно співпрацювати з Євросоюзом.

Українська палата високо оцінює свою участь у діяльності EUROCHAMBRES як афілійованого члена та члена-кореспондента, дуже цінує допомогу та підтримку, яку отримала за багато років співпраці з EUROCHAMBRES завдяки численним заходам і програмам для розвитку потенціалу ТПП України та сприянню міжнародному економічному співробітництву та торгівлі нашої країни.

Зустріч партнерів та членів-кореспондентів дала можливість обговорити результати впровадження спільних попередніх проєктів, а також тих, що знаходяться в стадії розробки.

Арнальдо Амбруццині, виконавчий директор Європалати, презентував проект «Chamber+». Це ініціатива EUROCHAMBRES, що має на меті підтримку та розширення співпраці мережі Європейської палати в рамках фінансованих ЄС програм.

Вона побудована на таких міркуваннях:

- існує нереалізований потенціал для палат, тож краще співпрацювати, обмінюючись потенціалом і знаннями, зокрема, в рамках численних доступних програм ЄС;
- палати повинні диверсифікувати свої джерела доходу від членських внесків, традиційних послуг і спонсорських; фінансування ЄС може внести свій вклад у цей процес;
- це дозволяє EUROCHAMBRES розширити свій «віртуальний потенціал» із 45 національних організацій у 1700 місцевих і регіональних організацій, що володіють значними ресурсами і досвідом.

Основна мета «Chamber+» полягає в об'єднанні європейських палат із подібними інтересами та в підтримці розробки спільних європейських ініціатив. Це здійснюється віртуальними мережами палат, які погодилися працювати разом за конкретною темою і в конкретному секторі, для певної мети і на певний термін. Результатом повинна бути підготовка, уявлення, реалізація європейського проекту. Роль EUROCHAMBRES полягає в полегшенні цього процесу завдяки віртуальній платформі й обміну знаннями та досвідом з даної теми.

«Київ — місток між Сходом та Заходом Європи. Майбутнє континенту — наше спільне завдання, що не обмежується групою з 28 країн. Наше розуміння європейської єдності стає все важливішим у сучасному світі. Протекціонізм та ізоляція — це неприпустимо. Наші основні принципи — вільна торгівля та чесна конкуренція. Бізнес має виступити піонером: давайте покажемо політикам, як перетворити ризики на можливості та рухати інтеграцію всього континенту вперед»,— сказав Ріфат Хісарчікліоглу, президент ТОВВ (Туреччина), віцепрезидент Європалати.

Без сумніву, Українська палата продовжує настійно потребувати консультативної підтримки EUROCHAMBRES у багатьох сферах, оскільки вона активно працює для залучення українського бізнесу до Європи та до європейської ділової практики.

«Ми не політики, ми підприємці, які звикли діяти! Добре, коли в організації є голоси. Європалата надає послуги 20 млн. компаній! Ми несемо відповідальність за майбутнє та робимо внесок у мирне існування та процвітання. Економіка має служити людям. Нам потрібні рішення, а не зброя. Ми маємо просувати вільну торгівлю по всьому світу. Гасло ТПП України «разом» має стати ключовим меседжем для Європи»,— сказав Крістоф Ляйтль, президент Європалати.

За матеріалами сайту ТПП України

КОМЕРЦІЙНІ ПРОПОЗИЦІЇ

АЗЕРБАЙДЖАН

Азербайджанська компанія ТОВ «CPC», яка працює у галузі переробки зернових культур, має намір налагодити контакти з українськими компаніями для подальшого співробітництва.

www.cpccom.az/en/
infoethioultimate@gmail.com

ГРЕЦІЯ

Транспортна компанія «TELETRANS» зацікавлена у налагодженні двостороннього співробітництва з українськими компаніями. Компанія, заснована у 1979 р., нині є одним з лідерів у сфері транспортних послуг (наземний, морський і повітряний транспорт). Компанія використовує сучасні технології та обладнання, що дозволяє їй надавати найкращий сервіс. Компанія «TELETRANS» має широку мережу міжнародних партнерів у всьому світі, яка включає сертифікованих співробітників у Європі, Африці, Північній та Південній Америках, Азії та Австралії.

http://teletranseu.com/

ГРУЗІЯ

Грузинська компанія ТОВ «Геоферт» зацікавлена у співпраці з українськими підприємствами. Компанія виготовляє гумінові, бактеріальні, органо-мінеральні добрива з мікроелементами на основі цеоліту. Обсяг виробництва - 180000 тонн добрива в рік.

ТПП Грузії:

+995 32 269 47 47
info@gcci.ge; puplic@gcci.ge

ІРАН

Іранське підприємство «Соліко Калле» (Solico Kalleh) має 42-річний досвід успішної діяльності в харчовій промисловості, виробництві напоїв, також експортує м'ясні, овочеві, кондитерські, борошняні вироби, молочну продукцію; працює в сфері кейтерінгу, а також виготовляє упаковки з поліетилентерефталату (PET пляшки), полістироловий посуд, пластикові стакани. Компанія зацікавлена в реалізації власних проектів у співпраці з надійними інвесторами в сферах торгівлі та промисловості.

https://kalleh.com/
info@kalleh.com

КАЗАХСТАН

Казахстанська компанія «DEGIR MEN» зацікавлена у співробітництві з м'ясокомбінатами України. Основним напрямком діяльності компанії є виробництво напівфабрикатів. Виробничі потужності компанії розташовані в м. Алмати. Компанія також має розгалужену систему торговельних точок з продажу напівфабрикатів.

Посольство України в Республіці Казахстан:

+7(7172) 40-07-57
emb_kz@mfa.gov.ua

УЗБЕКИСТАН

Компанія «DeLuxe Fabric» Bahmal Group (м.Бухара) експортує свою продукцію до Польщі і Латвії та зацікавлена у співробітництві з Україною.
«DeLuxe Fabric» була заснована у 2011 році, тоді у компанії працювали лише 5 співробітників, а нині - понад 160. Підприємство виготовляє різні види пряжофарбованих і сувори тканин: поплін, сатин, бязь, діагональ, фланель тощо. Обсяг виробництва на місяць становить 400.000 п/м тканини. Продукція виготовляється за інноваційними технологіями, що дозволяє впроваджувати у виробництво нові види тканин та дизайнерські розробки.
На підприємстві є 42 ткацьких верстати виробництва бельгійської фірми «PICONOL», з них 2 – жаккардові.

м.Бухара, вул.Промислова, 5
+998 90 97 17 577, +998 98 27 45 225
www.dfabric.uz; http:/www.bahmal.uz/ry
khm@dfabric.uz

ДІЯЛЬНІСТЬ КРТПП

AIESEC У КРОПИВНИЦЬКОМУ

Розкрити та розвинути свій потенціал для суспільства

28

СИМПОЗІУМ З РОБОТОТЕХНІКИ ТА 3D МОДЕЛЮВАННЯ	24
ДЕРЖАВНИЙ НАГЛЯД У СФЕРІ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	26
НАЛАГОДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКО-КИТАЙСЬКИХ ЕКОНОМІЧНИХ ЗВ'ЯЗКІВ	27
AIESEC У КРОПИВНИЦЬКОМУ	28
ТРЕНІНГ «ВПРОВАДЖЕННЯ МІЖНАРОДНИХ ПРАВИЛ ХАРЧОВОЇ БЕЗПЕКИ В ЗАКЛАДАХ ГРОМАДСЬКОГО ХАРЧУВАННЯ»	30
СТУДЕНТИ ЕКОНОМІКО-ТЕХНОЛОГІЧНОГО ІНСТИТУТУ ІМЕНІ РОБЕРТА ЕЛЬВОРТІ В ГОСТЯХ У КІРОВОГРАДСЬКОЇ РЕГІОНАЛЬНОЇ ТОРГОВО-ПРОМИСЛОВОЇ ПАЛАТИ	32

СИМПОЗІУМ З РОБОТОТЕХНІКИ ТА 3D МОДЕЛЮВАННЯ

Четверта промислова революція вже почалася: автоматизація та інноваційні технології не минають жодну галузь. Усе частіше люди усвідомлюють, що технологічна обізнаність, уміння програмувати, знання з інформатики та інженерії — ті критерії, що визначають справжнього професіонала, будівника «майбутнього», автора нових пристроїв і винаходів.

Учасниками симпозіуму з робототехніки та 3D моделювання, який 15 травня 2019 року приймала регіональна торгово-промислова палата, стали близько 140 членів та керівників гуртків робототехніки нашого міста. Під час симпозіуму учасники продемонстрували свої досягнення у сфері роботобудування, інженерії та архітектури.

Організатори Кіровоградська регіональна торгово-промислова палата, управління освіти міської ради міста Кропивницького, Центр методичної та соціально-психологічної служби, ставили собі за мету виявити та спонукати молодь до чіткого вибору професії, зокрема у сфері інформаційних технологій.

Привітали учасників президент Кіровоградської регіональної торгово-промислової палати Ірина Саєнко, яка є постійним меценатом всіх інноваційних освітніх заходів в місті Кропивницькому, та директор Центру методичної та соціально-психологічної служби Марцеліна Пахолівецька.

Спікери симпозіуму — викладачі Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» Олександр Гречко, Сергій Сліпченко та Дмитро Сівих ділилися з юними робототехніками власним досвідом у 3D друці та моделюванні.

Доповідачами також виступили викладач Економіко-технологічного інституту ім. Р. Ельворті

Ольга Гріднєва та директор з персоналу Приватного акціонерного товариства «Гідросила Груп» Володимир Заботкін.

Зокрема, Ольга Гріднєва познайомила учасників з інструментами захисту інтелектуальної власності на розробки робототехніки та 3D моделювання, а Володимир Заботкін розповів про організацію навчально-виробничого процесу за дуальною формою.

В рамках симпозіуму юні кропивничани зі своїми викладачами та керівниками гуртків змагалися в дискусійному бою. Загалом у змаганні взяли участь 5 команд:

- команда гімназії нових технологій навчання;
- команда навчально-виховного об'єднання I–III ступенів «Науковий ліцей»;

■ команда навчально-виховного об'єднання ліцей-школа-дошкільний навчальний заклад «Вікторія-П»;

■ команда навчально-виховного об'єднання «Спеціалізований загальноосвітній навчальний заклад I ступеня «Гармонія» — гімназія імені Тараса Шевченка»

■ команда навчально-виховного об'єднання № 6.

Учасники симпозіуму виявили високий рівень знань, здобутих завдяки тому, що вони не просто вивчають програмування, а відразу випробовують результати своїх дій на створених ними пристроях. Такий підхід підвищує рівень засвоюваного матеріалу, робить навчання цікавим та наочним, а плідна командна робота, розвиток конструкторських навичок, досвід створення першого робота дає можливість нашим учням стати конкурентоспроможними фахівцями ІТ-індустрії у майбутньому.

Наостанок учасники отримали сувеніри від організаторів та змогли поспілкуватися з викладачами Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» та представниками закладів освіти міста Кропивницького.

Прес-служба КРТПП

ДЕРЖАВНИЙ НАГЛЯД У СФЕРІ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

З метою підвищення правової обізнаності підприємців та зниження ризиків корупції, формування позитивного бізнес-клімату 25 квітня 2019 року у Кіровоградській регіональній торгово-промисловій палаті пройшов семінар «Державний нагляд у сфері господарської діяльності: виклики та ризики для бізнесу». Організатори семінару: спілка підприємців малого та середнього підприємництва Кіровоградської області та Кіровоградська регіональна торгово-промислова палата.

У заході взяли участь фізичні особи-підприємці і керівники підприємств малого та середнього бізнесу.

Привітала учасників президент Кіровоградської регіональної торгово-промислової палати Ірина Саєнко. У вітальному слові президент розповіла про всебічну підтримку підприємництва з боку палати, а також побажала плідної роботи.

На семінарі учасники отримали актуальну інформацію про особливості проведення перевірок суб'єктів господарювання від представників Державної регуляторної служби, головного управління ДФС у Кіровоградській області, управління держреєстрації, управління державної виконавчої служби, управління Держпраці, головного управління Пенсійного фонду України в Кіровоградській області а також корисні поради з ведення бізнесу від «Укрпошти», Кіровоградської регіональної торгово-промислової палати та банківських установ.

Перша частина заходу була присвячена процедурам, періодичності та строкам проведення перевірок ДФС, а також сплаті єдиного внеску. Далі розглядався порядок виконання вимог про сплату боргу в рамках Закону України «Про виконавче провадження» та

підстави для здійснення контролю щодо дотримання законодавства про працю.

Під час другої частини розглядалися питання досудового захисту своїх прав суб'єктами господарювання, особливостей закриття ФОП, соціальної захищеності персоналу на підприємстві, фінансування та кредитування бізнесу.

На завершення спікери відповідали на питання учасників заходу та розглядали конкретні проблемні ситуації.

Прес-служба КРТПП

НАЛАГОДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКО-КИТАЙСЬКИХ ЕКОНОМІЧНИХ ЗВ'ЯЗКІВ

Китай з початку XXI сторіччя став світовим лідером за обсягами промислового виробництва та інвестицій. Згідно з експортною стратегією України на 2017–2021 роки Китай займає 2-ге місце у переліку перспективних ринків для експорту української продукції. Китайських інвесторів особливо цікавлять такі сфери як агропромисловий комплекс, транспорт і логістика, телекомунікаційні мережі, відновлювальна енергетика, машинобудування, інфраструктурні проєкти.

Кіровоградська регіональна торгово-промислова палата намагається якомога ширше залучати до зовнішньоекономічної діяльності малі та середні підприємства. Одним з найдієвіших майданчиків є China Homelife Show, найбільший виїзний виставковий захід китайських виробників, що проводиться по всьому світу.

Участь у виставці China Homelife Show забезпечує присутність наших компаній в інформаційному полі ринку Китаю, спрощує отримання дозволів вітчизняними виробниками на експорт, дозволяє оцінити потенціал ринку і свої можливості, провести ефективні переговори та укласти договори про співпрацю.

У цьому році кіровоградські підприємці у складі делегації Кіровоградської регіональної торгово-промислової палати під головуванням президента КРТПП Ірини Саєнко взяли участь у виставках China Homelife Show 2019, що відбувалися у Туреччині (Стамбул) та Польщі (передмістя Варшави Надажин).

Цього року було представлено понад 1000 китайських компаній-виробників, які демонстрували свої товари у таких галузях: будівельні матеріали, побутова та промислова електроніка, меблі, текстиль, одяг, продукти харчування, посуд, подарунки тощо.

Учасники виставки мали можливість відвідати експозиції виставки, провести бізнес-зустрічі у форматі B2B, взяти участь у роботі семінарів, конференцій, лекцій, майстер-класів на тему ведення бізнесу з китайською стороною та отримання кваліфікованих консультацій щодо імпорту з Китаю.

В рамках China Homelife Show 2019, яка відбувалася у Польщі, за спільної ініціативи китайської та польської сторін, була організована виставка «Export Fair Expo» під патронатом Міністерства Підприємництва і технологій Польщі та Департаментів маршалів Воєводств Польщі. Співорганізатори виставки — Варшавська Торгова Палата, Асоціація польських ЗМІ, журнал TTG Економічні новини. Це перший захід, що об'єднав експортерів з країн Центральної та Східної Європи. Учасники отримали унікальну можливість презентувати свої пропозиції для запрошених польських, китайських та закордонних дилерів. Організаторами спільно з торгово-промисловими палатами Центральної та Східної Європи було запрошено на виставку понад 2000 компаній.

Зовнішньоекономічна політика України сьогодні спрямована на формування нового зовнішньоторго-

вельного режиму з подальшою інтеграцією до світового господарства, а створюване правове поле міжрегіонального співробітництва (між регіонами України та іншими країнами або регіонами інших країн) має піднести його на значно вищий рівень і сприяти ефективному розвиткові. Піднебесна також продовжує активне співробітництво з Україною як на регіональному рівні, так і у рамках реалізації окремих спільних проєктів.

Прес-служба КРТПП

AIESEC У КРОПИВНИЦЬКОМУ

Студентські роки — це золотий вік, коли є час не лише на наполегливе навчання, а також на спілкування, подорожі, активне пізнання світу і себе. Як не розгубитися і знайти себе у цьому світі? Величезну роль тут відіграють молодіжні організації, зокрема, AIESEC. Ця міжнародна молодіжна організація дозволяє молоді розкрити та розвинути свій потенціал для здійснення позитивного впливу на суспільство.

Головна мета AIESEC — особистий розвиток, самопізнання та самовдосконалення, а також налагодження контактів та знайомство з іншими культурами. А реалізувати це можна, беручи участь у найрізноманітніших конференціях, тренінгах, ділових іграх, спілкуючись із представниками провідних компаній, людьми з різних країн. Також перед членами AIESEC відкривається можливість набути професійний досвід, працюючи в іноземних компаніях чи в представництвах AIESEC за кордоном у сфері менеджменту, інформаційних технологій, освіти та соціального розвитку.

AIESEC — це найбільша у світі організація, керована молоддю, яка прагне миру та реалізації людського потенціалу. Молодь активізує свої лідерські якості шляхом розвитку практичних навичок під час організації міжнародних волонтерських та професійних стажувань, що мають позитивний вплив на суспільство.

AIESEC у світі це:

– 126 країн;

– більше 70000 учасників;

– більше 2400 представництв в університетах.

AIESEC в Україні:

– більше 1000 стажувань щороку;

– 13 міст та більше 500 членів організації.

AIESEC в Кропивницькому:

– 57 іноземних волонтерів взяли участь у 11 соціальних проектах;

– 20 активних членів організації у місті.

Штабквартира AIESEC у Кропивницькому знаходиться у приміщенні Кіровоградської регіональної торгово-промислової палати.

Аліна Маркіна, президент локального комітету AIESEC у Кропивницькому, розповідає: «Долучитися до нашої команди можуть студенти, активна молодь, тому що AIESEC — це дуже важлива школа життя. Особисто мені як журналістові це дуже допомагає в житті».

Якщо зараз немає можливості поїхати в іншу країну, то завдяки такій організації як AIESEC пізнавати інші культури можна навіть вдома. Також можна удосконалювати знання англійської мови, розвивати в собі лідерські якості, навчатися працювати в команді не тільки заради себе, а і для того, щоб зробити цей світ трішки кращим.

У Кропивницькому нині діє 4 проекти AIESEC:

1. Empower — соціальний проект, направлений на забезпечення соціальної та психологічної підтримки людей з важкими захворюваннями.

Мета проєкту:

познайомити пацієнтів лікарень міста з різними куточками світу.

2. World Without Borders | Educate the villages

Мета проєкту:

покращення рівня знання іноземних мов, міжкультурний розвиток та розвиток лідерства у жителів сіл та маленьких містечок Кіровоградської області.

3. World Without Borders | Schools

Мета проєкту:

розвиток учнів та вмотивування розширення їхнього світосприйняття, зацікавлення у виконанні 17 Цілей сталого розвитку ООН.

4. Language school

Мета проєкту:

покращення рівня іноземних мов, міжкультурний розвиток та розвиток лідерства у жителів Кропивницького.

Ці соціальні проекти AIESEC реалізує за підтримки Кіровоградської регіональної торгово-промислової палати. Співпраця триває уже понад півроку і має чудові результати, а також перспективи на майбутнє.

У вересні в Кіровоградській регіональній торгово-промисловій палаті відбулася вступна конференція для нових членів молодіжної організації AIESEC у Кропивницькому. Новачків привітала президент КРТПП Ірина Саєнко та розповіла молоді про історію створення і сьогодення палати, мету її діяльності та функції. Головна мета палати — розвиток підприємництва, вихід нашого бізнесу на зовнішньоекономічні ринки, взаємодія між бізнесом та владою.

Розвиток держави, економіки та підприємництва неможливий без підтримки молодіжних ініціатив. Учасники молодіжної організації AIESEC мають можливість проявляти себе, представити свої проєкти, робити свій внесок у розвиток країни і стати частиною глобального руху.

Одне із завдань, яке стоїть сьогодні перед молоддю,— бути послами України в світі і послами світу в Україні. Це — роль активної молоді, яка хоче змінити світ.

Синергія КРТПП з AIESEC дає можливість бути на вістрі найновіших тенденцій у сфері бізнесу та саморозвитку, глобальних світових проблем та шляхів їх вирішення.

Прес-служба КРТПП

ТРЕНІНГ «ВПРОВАДЖЕННЯ МІЖНАРОДНИХ ПРАВИЛ ХАРЧОВОЇ БЕЗПЕКИ В ЗАКЛАДАХ ГРОМАДСЬКОГО ХАРЧУВАННЯ»

Одним із надійних засобів захисту споживачів харчових продуктів є система HACCP (англ. HACCP — Hazard Analysis and Critical Control Points), яка ідентифікує, оцінює і контролює небезпечні фактори, що є визначальними для безпечності харчових продуктів. 20 вересня 2019 року настала кінцева дата, коли система безпечності харчової продукції HACCP має бути впроваджена на всіх українських підприємствах, у тому числі й на малих, діяльність яких пов'язана з харчовими продуктами.

13 вересня 2019 року в Кіровоградській регіональній торгово-промисловій палаті відбувся навчальний тренінг «Впровадження міжнародних правил харчової безпеки в закладах громадського харчування».

Організувала та провела захід палата за участю консалтингової компанії PROFI CLUB (м.Київ), управління Держпродспоживслужби у Кіровоградській області при підтримці громадської організації «Ресторанна гільдія».

На початку присутніх привітали Олег Хмуренко, віцепрезидент КРТПП, та Надія Воленшчак, начальник відділу фінансово-економічних послуг КРТПП, які розповіли присутнім про основні функції та послуги КРТПП, а також про актуальність системи контролю харчової безпеки, упровадження якої в Україні регулюється Законами від 23.12.97 р. № 771/97-ВР «Про основні принципи та вимоги до безпечності харчових продуктів» та від 18.05.17 р. № 2042-VIII «Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин».

Спікер тренінгу Богдан Михайлов, сертифікований спеціаліст по HACCP, досвід впровадження і дотримання принципів HACCP більше 9 років, у ресторанному бізнесі більше 20 років (в т.ч. у всесвітньо відомих мережах ресторанів і готелів — більше 7 років), розповів про стандарти HACCP в Україні, причини, процедури і етапи впровадження системи HACCP, програми-передумови щодо безпеки харчової продукції а також про практичне застосування системи у всіх процесах, які проходить продукт в закладах громадського харчування.

Світлана Яніцька, заступник начальника управління безпечності харчових продуктів та ветеринарної

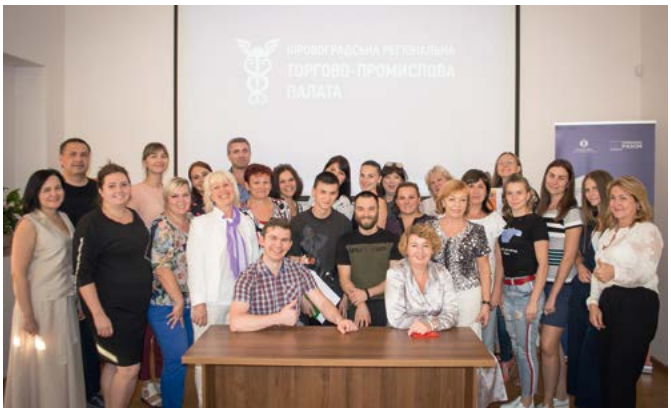

медицини ГУ ДПСС у Кіровоградській області, розповідала, якими повноваженнями наділена ДПСС в частині контролю харчової безпеки, про відповідальність операторів ринку, про наслідки порушень (штрафи та припинення роботи виробничих потужностей).

Марта Лушпак, аудитор системи управління якістю згідно з вимогами стандартів ISO 9001, 22000, практикуючий консультант з питань розробки та впровадження системи управління якістю, директор Львівської філії ДП «УкрНДНЦ» (Національний орган стандартизації), ознайомила присутніх із актуальним законодавством України про харчову безпеку та з обов'язками операторів ринку, розкрила процедуру сертифікації закладу за стандартами НАССР, а також права і обов'язки аудиторів по НАССР. Учасники тренінгу отримали приклад плану НАССР для закладу громадського харчування, дізналися про ведення стандартної документації з контролю безпеки продуктів і лабораторний контроль, вимоги до робочих приміщень і фактори ризику, а також про те, як уникати типових помилок, що призводять до зниження ефективності системи НАССР.

Слухачі тренінгу отримали практичні поради щодо:

– застосування системи НАССР;

– загальних принципів гігієни харчової продукції: відносно процесів, споруд і обладнання, засобів для персоналу, контролю за виробничими процесами, виконання санітарно-профілактичних заходів тощо;

– проведення аналізу ризиків та правильного виявлення критичних точок в роботі підприємства;

– опису кінцевого продукту, побудови блок-схеми технологічного процесу;

– розробки та впровадження плану НАССР та реалізації кроків системи НАССР;

– техніки проходження аудитів, аудиторських перевірок.

Усі учасники отримали візуалізовану інформацію, яка була представлена на тренінгу.

Наприкінці присутні ділилися враженнями. Розповідали про власні труднощі та успіхи впровадження системи, а також відзначили особливу актуальність теми. Також відзначили, що виняткова цінність заходу в тому, що учасники отримали не лише теоретичні знання, а й практичні поради з впровадження та функціонування системи менеджменту безпечності харчової продукції на підприємствах.

На завершення учасникам тренінгу були вручені сертифікати.

Ми щиро вдячні нашим гостям за активність і зацікавленість та чекаємо на вас на наших наступних заходах!

Прес-служба КРТПП

СТУДЕНТИ ЕКОНОМІКО-ТЕХНОЛОГІЧНОГО ІНСТИТУТУ ІМЕНІ РОБЕРТА ЕЛЬВОРТІ В ГОСТЯХ У КРТПП

Економіко-технологічний інститут ім. Роберта Ельворті — перший приватний вищий навчальний заклад в м. Кропивницький. Історія інституту почалася з 1993 року, коли був створений Кіровоградський інститут комерції. У серпні 2017 його новим власником став Благодійний фонд «Ельворті». У грудні 2017 було змінено назву інституту на Економіко-технологічний інститут імені Роберта Ельворті. Основним напрямом діяльності інституту є підготовка фахівців економічного напрямку.

ЕТІ імені Роберта Ельворті постійно працює над тим, щоб випускник мав не лише ґрунтовну теоретичну підготовку, а й сучасні практичні вміння та навички. Із цією метою налагоджено співробітництво з провідними підприємствами ПАТ «Ельворті», ПАТ «Гідросила», ПрАТ «Гідросила АПМ», ПрАТ «Гідросила ЛЄДА». В інституті запроваджується дуальна форма навчання, ще один значний крок до реалізації поставленої мети. Досягнуті успіхи стали можливими передусім завдяки високому рівню викладання.

Викладачі беруть участь у міжнародних програмах з розвитку бізнесу, фінансованих Європейським Союзом (Productivity Initiative Programme, TACIS; JICAP, UK). Для студентів та викладачів інституту організовано безплатні курси підготовки до складання екзамену TOEFL. З 1996 року Економіко-технологічний інститут імені Роберта Ельворті плідно співпрацює з Корпусом Миру (США) і запрошує висококваліфікованих спеціалістів для довгострокового перебування і викладання на факультетах.

Інститут протягом багатьох років підтримує наукові зв'язки з ученими та студентами Польщі, Великої Британії, США, Угорщини.

Науково-просвітницька роль інституту в житті міста підтримується започаткованою 1997 року традицією проведення регулярних публічних лекцій гуманітарного спрямування, які читають українські

та зарубіжні вчені, Почесні доктори Економіко-технологічного інституту ім. Роберта Ельворті: М. Кларксон Вебб, Д., К. Спунлі, П. Майлз та інші.

У цьому році Економіко-технологічний інститут імені Роберта Ельворті став членом КРТПП.

А на початку вересня студенти Економіко-технологічного інституту імені Роберта Ельворті завітали до Кіровоградської регіональної торгово-промислової палати

Гостей привітала президент Кіровоградської регіональної торгово-промислової палати Саєнко Ірина та розповіла про історію створення і сьогодення Палати, мету її діяльності та функції.

На сьогодні членами Кіровоградської РТПП є понад 150 підприємств області, які представляють практично усі галузі економіки. Проте палата працює не лише для своїх членів, а для усіх, хто зацікавлений у розвитку економіки.

Перед студентами виступили: Сергій Крамарчук, начальник управління зовнішньоекономічної діяльності;

Надія Пшенична, керівник ЦІПБ;

Людмила Солонар, начальник управління з питань юридичного забезпечення публічних закупівель;

Олег Хмуренко, віцепрезидент;

Ольга Данилова, менеджер з конференц-сервісу.

Після виступів спікерів студенти переглянули фільм про роботу КРТПП.

На завершення зустрічі гостей пригостили смачною кавою. Студенти мали змогу неформально поспілкуватися із президентом та працівниками Палати.

Прес-служба КРТПП

Центр
Інформаційної
Підтримки
Бізнесу

Кіровоградська регіональна
торгово-промислова палата

European Bank
for Reconstruction and Development

ПРЯМУЄМО РАЗОМ
EU4Business

СЕМІНАР
«МАРКЕТИНГ КОНСАЛТИНГОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

18 грудня 2019 р.

м.Кропивницький, вул. Преображенська, 79-А
Кіровоградська регіональна
торгово-промислова палата

- **ІНСТРУМЕНТИ ДЛЯ ПРОСУВАННЯ КОНСАЛТИНГОВОГО БІЗНЕСУ**
- **ОСНОВНІ ЕЛЕМЕНТИ МАРКЕТИНГОВИХ СТРАТЕГІЙ**
- **СТРАТЕГІЧНИЙ ТА ОПЕРАЦІЙНИЙ МАРКЕТИНГ**
- **ІНТЕГРОВАНІ МАРКЕТИНГОВІ КОМУНІКАЦІЇ**
- **ІНТЕРНЕТ-ПРОСУВАННЯ**

Консалтинг передбачає поширення та впровадження у виробництво сучасних досягнень науки, техніки, технологій, надання товаровиробникам та населенню дорадчих послуг з питань менеджменту, маркетингу, застосування сучасних технологій та розвитку соціальної сфери, підвищення рівня знань і вдосконалення практичних навичок ведення прибуткового господарства.

Найважливіша функція консалтингових формувань полягає в тому, щоб навчити виробників товарів та послуг приймати ефективні рішення з господарської діяльності за ринкових умов.

Організатори семінару: Центр інформаційної підтримки бізнесу м. Кропивницький, створений на базі Кіровоградської регіональної торгово-промислової палати в рамках ініціативи ЄС #EU4Business за підтримки #ЄБРР в Україні, Кіровоградська регіональна торгово-промислова палата та ЄБРР: консультації для малого бізнесу в Україні.

ЦЕНТР ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПІДТРИМКИ БІЗНЕСУ

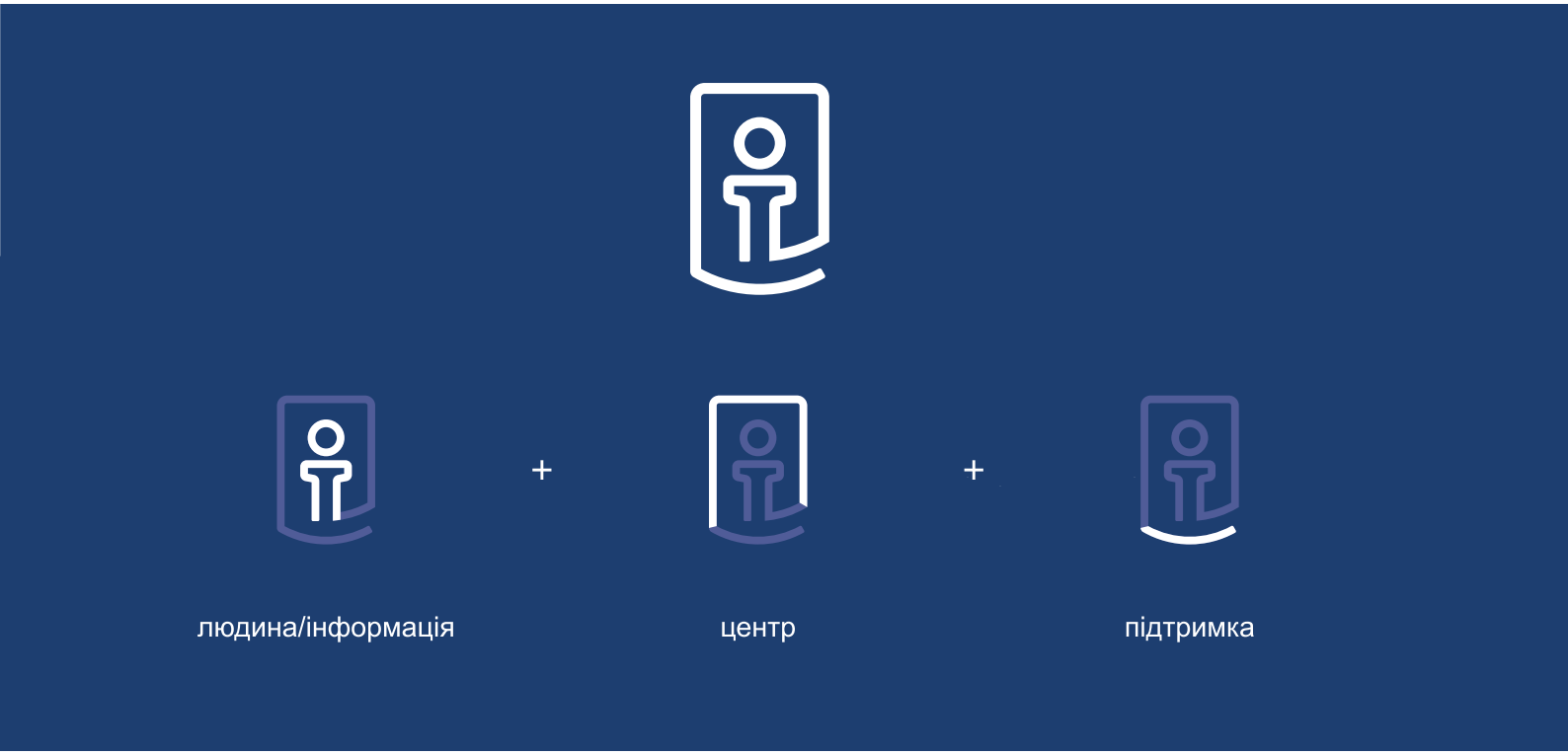

ТЕОРІЯ ОБМЕЖЕНЬ (ТОС) ДЛЯ ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ БІЗНЕСОМ

Успішність системи зумовлюється ефективністю та продуктивністю її обмеження

41

ЦЕНТРУ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПІДТРИМКИ БІЗНЕСУ У М. КРОПИВНИЦЬКИЙ – 3 РОКИ! 36

ПІДПРИЄМЦІ КІРОВОГРАДЩИНИ ОТРИМАЛИ ДІЄВІ ІНСТРУМЕНТИ ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ 38

РОЗВИТОК КООПЕРАЦІЇ У КОЗІВНИЦТВІ 39

ТЕОРІЯ ОБМЕЖЕНЬ (ТОС) ДЛЯ ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ БІЗНЕСОМ 41

ТРЕНІНГ «УЧАСТЬ МСБ У ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЛЯХ» 43

ЦЕНТРУ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПІДТРИМКИ БІЗНЕСУ У М. КРОПИВНИЦЬКОМУ – 3 РОКИ!

Центр інформаційної підтримки бізнесу у м. Кропивницькому заснований на базі Кіровоградської регіональної торгово-промислової палаті у рамках ініціативи EU4Business Європейського Союзу за підтримки Європейського Банку реконструкції та розвитку. Центр працює з 2017 року. Головне завдання Центру — допомогти підприємствам малого та середнього бізнесу Кіровоградщини ставати більш успішним та конкурентним.

Центр працює над створенням сприятливих умов для розвитку підприємництва регіону, захистом інтересів ділового співтовариства, а також розвитком прямих зв'язків з партнерами за кордоном в галузі економіки і торгівлі.

ЦІПБ проводить бізнес-заходи різних форматів для підприємців. Вибір тематики та формату ґрунтується на регіональному попиті та потребах бізнесу. Малий та середній бізнес регіону має можливість навчатися у фахівців міжнародного рівня, отримувати якісні консультації та дізнаватися найактуальнішу інформацію, а також розвивати професійний нетворкінг задля покращення взаємодії і відкриття нових можливостей. Заходи Центру сприяють підвищенню компетенцій як управлінців, так і профільних фахівців окремих напрямків бізнесу.

За три роки Центром було проведено більше 20 різноманітних заходів, у яких взяли участь понад 2000 представників МСБ нашої області та інших регіонів.

Центр співпрацює з відомими консалтинговими компаніями. Це, зокрема, консалтингові компанії Apple Consulting, «Бізнес-Формат», Synergy Development Consulting та ін.

До проведення заходів Центр запрошує експертів з багаторічним досвідом управління проектів, страте-

ЦІПБ: РАЗОМ ДО МЕТИ

гічного планування, фандрейзингу та розвитку громад, які використовують сучасні методи бізнес-навчання і працюють на результат.

Так, у бізнес-заходах Центру брали участь Світлана Олейнікова, власник та виконавчий директор компанії Synergy Development Consulting; Іван Пустовіт, керівник практики Apple Consulting; Сергій Апальков, засновник та директор консалтингової компанії «Бізнес-Формат».

Серед останніх бізнес-заходів Центру, що розкривали актуальні питання для малого та середнього бізнесу:

- конференція «Перспективи розвитку бджільництва у Кіровоградській області»;
- тренінг «Фінанси та облік згідно з теорією обмежень (ТОС). Показники та правила оцінки для прийняття правильних управлінських рішень»;
- дводенний тренінг «Наявні інструменти залучення інвестицій для українських компаній»;
- тренінг «Участь МСБ у публічних закупівлях».

На наступний рік в планах Центру, зокрема, бізнес-заходи для ресторатторів, для жінок, які займаються підприємництвом, для керівників та власників МСБ, які присвячені виходу на зовнішні ринки.

Результатами наших заходів є не лише нова інформація, головне — застосування набутих знань у роботі та практичні компетенції. На тренінгах та семінарах працюють перш за все самі учасники, підвищуючи свою ресурсну забезпеченість, особисту успішність і якість професійного життя.

Запрошуємо до співпраці підприємців з активною життєвою позицією! Ми завжди відкриті до співробітництва! Оточуйте себе успішними людьми, інвестуйте у знання та постійно розвивайтесь!

Надія Пшенична, керівник ЦІПБ

ПІДПРИЄМЦІ КІРОВОГРАДЩИНИ ОТРИМАЛИ ДІЄВІ ІНСТРУМЕНТИ ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ

Кожен день в світі розробляється безліч startup, але далеко не всі реалізуються і працюють. І часто причина не в поганому startup або ідеї, а в неправильній подачі. Як правильно презентувати проект, щоб зацікавити потенційного інвестора, щоб він повірив у ідею, вклав інвестиції і проект втілився в життя, — про це та багато іншого йшлося на тренінгу «Наявні інструменти залучення інвестицій для українських компаній».

Тренінг відбувся 13–14 травня 2019 року у Центрі інформаційної підтримки бізнесу м. Кропивницького, заснованому на базі Кіровоградської регіональної торгово-промислової палати в рамках ініціативи Європейського Союзу EU4Business за підтримки Європейського Банку реконструкції та розвитку.

Учасники заходу: власники, менеджери, фінансові фахівці та спеціалісти з написання проєктів, які представляли 23 малих та середніх підприємства Кіровоградської області, вчились послідовно залучати інвестиції та опановували методики пошуку інвесторів. Допомагав їм у цьому головний тренер заходу Сергій Апальков — засновник та директор консалтингової компанії «Бізнес-Формат» (м. Київ).

Запрошені спікери: Повезнюк Валерій, — асоційований директор «Ernst & Young» та керівник напрямку фінанси, Владислав Малінін — представник інвесткомпанії «Астралюкс СЕО», Тетяна Котенко — керівник НКП «Горизонт 2020».

Навчальний курс тренінгу поєднав у собі прогресивні міжнародні практики, ґрунтовні експертні знання, практичні вправи з реальними прикладами, в яких використовуються інструменти та стилі лідерства.

Перший день тренінгу був присвячений основним поняттям інвестицій. Тренери та учасники розглянули структуру інвестицій та ключові показники привабливості інвестиційних проектів: фінансову модель проекту, ринок, команду, сферу діяльності та реалізації. Також учасники ознайомилися з класифікацією інвесторів, починаючи від джерел фінансування інвестиційних витрат, вартості капіталу та завершуючи ризиками.

Завершився перший день тренінгу практичною роботою з оцінки проектів та формування портфелю інвестицій.

Альтернативному фінансуванню був присвячений другий день тренінгу. Учасники розглянули специфіку ангельського фінансування в Україні, інвестиційні

компанії і венчурні фонди з точки зору залучення інвестицій в реалізацію проєктів в Україні та міжнародний ринок альтернативного фінансування. На практикумі обговорювали власні ідеї з представниками інвестиційних компаній.

За словами учасників, завдяки участі у тренінгу вони отримали знання, з якими зможуть ефективно презентувати власний проєкт, враховуючи усі вимоги інвестора, правильно оцінювати ризики і дохідність проєктів, ефективно реалізовувати наявні та започатковувати інвестиційні проєкти.

РОЗВИТОК КООПЕРАЦІЇ У КОЗІВНИЦТВІ

З року в рік все більше українців надають перевагу здоровим продуктам харчування. Продукція козівництва саме з таких. Зростає попит — зростає й пропозиція. Про ситуацію на ринку козівництва та перспективи розвитку бізнесу йшлося на конференції «Розвиток кооперації у козівництві — можливості та перспективи», яка відбулася 30 травня 2019 року у Центрі інформаційної підтримки бізнесу, що діє на базі Кіровоградської регіональної торгово-промислової палати, в рамках ініціативи ЄС EU4Business за підтримки ЄБРР.

Представники малого та середнього бізнесу ознайомилися з перевагами кооперації малих фермерських господарств, отримали корисну інформацію про вимоги до стану здоров'я тварин, виробництва молока і молочних продуктів європейського рівня безпечності та якості, побудову ефективної моделі збуту продукції, оподаткування сільськогосподарських виробників. За відгуками учасників конференції, отримана інформація відкрила їм нові перспективи розвитку козівництва, а спілкування з колегами сприятиме налагодженню кооперації.

Спікери конференції:

Роман Корінець — радник Національної асоціації сільських дорадчих служб України, член президії Союзу учасників сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів України;

Оксана Борейко, завідувач сектору оцінки ризиків, управління державного контролю, Департамент безпечності харчових продуктів та ветеринарної медицини Держпродспоживслужби;

Віталій Саблук, заступник директора Національного наукового центру «Інститут Аграрної Економіки»;

Сергій Григір, директор ТОВ «Лісова коза».

Наталія Сергієнко, керівник напрямку реалізації послуг клієнтам середнього бізнесу Кіровоградського РУ ПриватБанку.

Роман Корінець повідомив про те, що на фінансову підтримку агропромислового комплексу державою у 2019 році виділено 5953,4 млн.грн. З них 800 млн. грн.— на підтримку розвитку фермерських господарств, у т.ч. сільськогосподарських кооперативів; 244,5 млн.грн — безвідсоткова поворотна допомога фермерським господарствам.

Переваги кооперації малих фермерських господарств:

- об'єднання зусиль, коштів, засобів виробництва, скорочення витрат на матеріально-технічне забезпечення;
- координація дій товаровиробників;
- створення підприємства, яке допомагає реалізувати вироблену продукцію, контроль за ринком збуту;
- зниження рівня ризику шляхом розподілу його між всіма членами кооперативу;
- відсутність потреби в посередниках;
- вплив на прийняття законодавчих та урядових рішень.

Оксана Борейко ознайомила слухачів із законодавством ЄС у галузі вирощування сільськогосподарських тварин; вимогами до здоров'я стада; гігієнічними вимогами до виробництва молока та молочних продуктів.

Запорука ефективності козівництва — виконання плану біозахисту господарства.

Відповідно до європейського законодавства безпечними є молочні продукти, вироблені із сирого молока, яке:

- не містить залишків антибіотиків, які перевищують допустимі норми (Регламент (ЄС) № 37/2010);
- не містить залишків пестицидів, які перевищують допустимі норми (Регламент (ЄС) № 396/2005;
- не містить забруднювачів, які перевищують допустимі норми (Регламент (ЄС) № 1881/206.

Віталій Саблук порівняв європейські та вітчизняні норми оподаткування, розповів про можливості імплементації європейських принципів та норм оподаткування малих форм господарювання в українське законодавство.

Сергій Григір розповів про прибуткове козівництво з точки зору фермера та порівняв особливості альпійської і зааненської порід кіз.

Наталія Сергієнко розповіла, що у ПриватБанку можна отримати здешевлене кредитування бізнесу — від 1% річних за рахунок державних програм підтримки сільського господарства та про переваги фінансування у найбільшому державному банку.

Другою частиною конференції стала екскурсія до господарства «Лісова коза», яке у 2019 році отримало офіційний статус племінного репродуктора альпійської породи кіз в Україні. Сьогодні в господарстві утримується понад 400 племінних кіз маточного поголів'я та 12 племінних козлів-плідників.

ТЕОРІЯ ОБМЕЖЕНЬ (ТОС) ДЛЯ ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ БІЗНЕСОМ

Теорія обмежень (ТОС) — це філософія управління будь-якими системами, у тому числі і бізнесом, в основі якої лежить розуміння того, що успішність системи зумовлюється ефективністю та продуктивністю її обмеження. Теорія розроблена у 80-х роках XX ст. ізраїльським вченим доктором Е. Голдратом. Для більшості бізнесів нині обмеженням виступає ринок. Майже всі можливі зовнішні фактори зростання бізнесу тимчасово вичерпані: ринки збуту скоротилися, зовнішнє фінансування недоступне або занадто дороге, споживачі стали дуже вимогливими. Щоб успішно продовжувати свій розвиток, компанії повинні знати, як працювати з таким обмеженням.

20 червня 2019 року у Центрі інформаційної підтримки бізнесу, який діє на базі Кіровоградської регіональної торгово-промислової палати в рамках ініціативи ЄС EU4Business за підтримки ЄБРР, відбувся тренінг «Фінанси та облік згідно з теорією обмежень (ТОС). Показники та правила оцінки для прийняття правильних управлінських рішень».

У тренінгу взяли участь: президент Кіровоградської регіональної торгово-промислової палати Ірина Саєнко, генеральний директор Apple Consulting® Юлія Плієва, представники ЄБРР Людмила Войналович та Юлія Кревська, власники бізнесу, фінансові директори та бухгалтери компаній.

Тренінг провів Іван Пустовіт, керівник практики Apple Consulting®, менеджер проектів.

Програма цього тренінгу була представлена в Україні вперше. В основу покладено багаторічний досвід Apple Consulting® по роботі з компаніями-клієнтами різних галузей. Представлена концепція ґрунтується на логіці теорії обмежень. Ця програма — по суті виклик традиційному фінансовому обліку та показникам, на основі яких приймаються управлінські рішення..

Як відзначив Іван Пустовіт, розбіжність між метою класичного обліку (контролювання витрат) та метою компанії (отримання прибутків) породжує внутрішній конфлікт, що підштовхує до хибних управлінських рішень. Уникнути цього можна, застосовуючи фінансові показники та принципи обліку ТОС.

Теорія обмежень (ТОС) дозволяє вирішувати системні проблеми в роботі компанії. Часто для усунення конфліктних ситуацій компанії шукають компроміс. Однак він не вирішує ключову проблему.

Теорія обмежень дає універсальні інструменти для розв'язання кореневих проблем у бізнесі.

На тренінгу учасники, вирішуючи практичні задачі на прикладі реальних компаній, наочно переконалися у ефективності застосування ТОС, тоді як класичні підходи лише погіршують ситуацію.

Теорія обмежень має прикладні рішення для підприємств, які працюють у різних галузях. Наприклад для:

- виробничих компаній, які виготовляють продукцію «під замовлення»;
- виробничих компаній, які виготовляють продукцію «на склад»;
- дистриб'юторів.

Присутні дізналися про ключові фінансові показники ТОС та навчилися ними оперувати:

- TVC (total variable cost) — виключно прямі змінні витрати, які змінюються тільки з виробництвом та/або продажем кожної додаткової одиниці товару;
- OE (operations expenses) — операційні витрати компанії (всі витрати компанії, які не ввійшли в TVC);
- T (through put) — прохід. Це різниця між ціною продажу і TVC. Обсяг грошей, які генерує компанія в результаті продажу;
- I (investment) — інвестиції в обладнання і запаси, необхідні для того, щоб генерувати T.

Окрім цього, учасники отримали формулу для прийняття щоденних управлінських рішень та 5 фокусуючих кроків ТОС. А ще працювали над визначенням точки беззбитковості як одного з показників ефективності інвестиційних проектів.

На тренінгу жваво обговорювалися принципи ТОС та їх відмінності від класичної моделі обліку. Іван Пустовіт та Юлія Плієва відповідали на питання учасників.

Наостанок підприємці ділилися враженнями.

Теорія обмежень допомагає формалізувати існуючу проблему та пропонує чітку методику її вирішення. Учасники тренінгу пересвідчились, що проривні win-win рішення насправді існують, і ознайомилися з технологією їх прийняття.

Методи ТОС дозволяють змінити підхід до розподілу доходів та витрат.

Для декого з підприємців ТОС — це підхід, з яким поки що неможливо в усьому погодитися.

Дехто з підприємців зазначив із жалем, що раніше доводилося відмовлятися від цікавих угод, тому що не використувалися інструменти ТОС.

Попри різні думки, учасники одностайно зазначили, що тренінг був цікавим, дав актуальну інформацію, відкрив нові професійні горизонти та приніс нові знайомства.

ТРЕНІНГ «УЧАСТЬ МСБ У ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЛЯХ»

Система «ProZorro» зарекомендувала себе як сучасний та відкритий сервіс, що дозволяє здійснювати закупівлі з максимальною ефективністю, адже навіть низькопорогові закупівлі дають до 20% економії коштів. Однак висока конкуренція, а також особливості проведення торгів в електронному форматі створюють певні складнощі для учасників.

Впродовж 11–12 вересня у Центрі інформаційної підтримки бізнесу, заснованого при Кіровоградській регіональній торгово-промисловій палаті, відбувся тренінг «Участь МСБ у публічних закупівлях» в рамках ініціативи ЄС EU4Business за підтримки ЄБРР в Україні, на якому власники, керівники, спеціалісти підприємств малого та середнього бізнесу навчалися уникати помилок та перемагати у закупівлях.

Тренер Людмила Солонар, начальник юридичного управління з питань забезпечення публічних закупівель ,консультант з проведення торгів, ознайомила учасників тренінгу із новинками законодавства у сфері публічних закупівель в Україні та ЄС, розповіла про планування та передумови здійснення закупівель, презентувала візуалізовану інформацію про особливості роботи на різних електронних майданчиках «ProZorro», про участь у відкритих торгах, проведення перемовин у сфері закупівель та особливостей внесення змін до договорів.

Тренер Олеся Дахно, заступник начальника управління, начальник відділу обслуговування розпорядників коштів та інших клієнтів місцевих бюджетів Головного управління Державної казначейської служби України у Кіровоградській області, розповідала присутнім, що Державна казначейська служба України уповноважена на здійснення контролю за дотриманням вимог законодавства у сфері закупівель в частині наявності, відповідності та правильності оформлення документів; та навчала учасників, як оформлювати документацію, аби уникати розповсюджених помилок.

Окрім теоретичних знань, учасники виконували практичні завдання з підготовки пропозицій для участі в торгах та з підготовки скарг, також отримали приклади успішних кейсів та рекомендації для вдалої участі у торгах.

На завершення тренери відповідали на запитання учасників та надавали практичні поради для вирішення проблем, які виникали під час підготовки та участі у публічних закупівлях.

Насамкінець учасники тренінгу ділилися враженнями. Присутні подякували тренерам за потужний теоретичний фундамент та практичні поради і рекомендації та зазначили, що такі тренінги дуже корисні, адже нормативні акти постійно змінюються, а практичні навички вимагають оновлення. Комунікація з колегами та тренерами дозволяє актуалізувати знання та збагачувати власний досвід.

Ми щиро вдячні учасникам за активність та зацікавленість і очікуємо Вас на наших наступних заходах!

НОВІ ЧЛЕНИ ПАЛАТИ

ТДВ «ДОЗАВТОМАТИ»

Генеральний директор — Проскуров Євген Леонідович
phone: (0522) 32-09-06, 35-09-03, +38(067)520-60-32, +38(050)488-83-48
www.dozator.com.ua
email: dozator@ukr.net
25006, м. Кропивницький, пров. Експериментальний, 2

ТОВ «АГРОПРОМСФЕРА»

Директор — Феофанов Дмитро Олександрович
phone: +38(050)947-89-08
www.demetra-site.com
email: d.feofanov@gmail.com
27641, Кропивницький район, с. Соколівське, вул. Автолюбителів, 3-б
Виробництво сільськогосподарської техніки та запасних частин.

ТОВ «АСТРА С»

Директор — Смірнов Віктор Володимирович
phone: (0522) 22-05-22, 32-15-68, +38(050)321-90-62
www.astrawood.net
email: astrac@ukr.net
25011, м. Кропивницький, вул. генерала Родімцева, 83а
Виробництво деревообробного обладнання.

ПВФ «КЕТМІЯ»

Керівник — Приписний Олександр Олександрович
phone: (0522)27-53-90, +38(099)279-81-76
email: 5932753apk@gmail.com
01033, м. Київ, вул. сім'ї Прахових, 50
Роздрібна торгівля пальним.

ЧЛЕНИ ПАЛАТИ

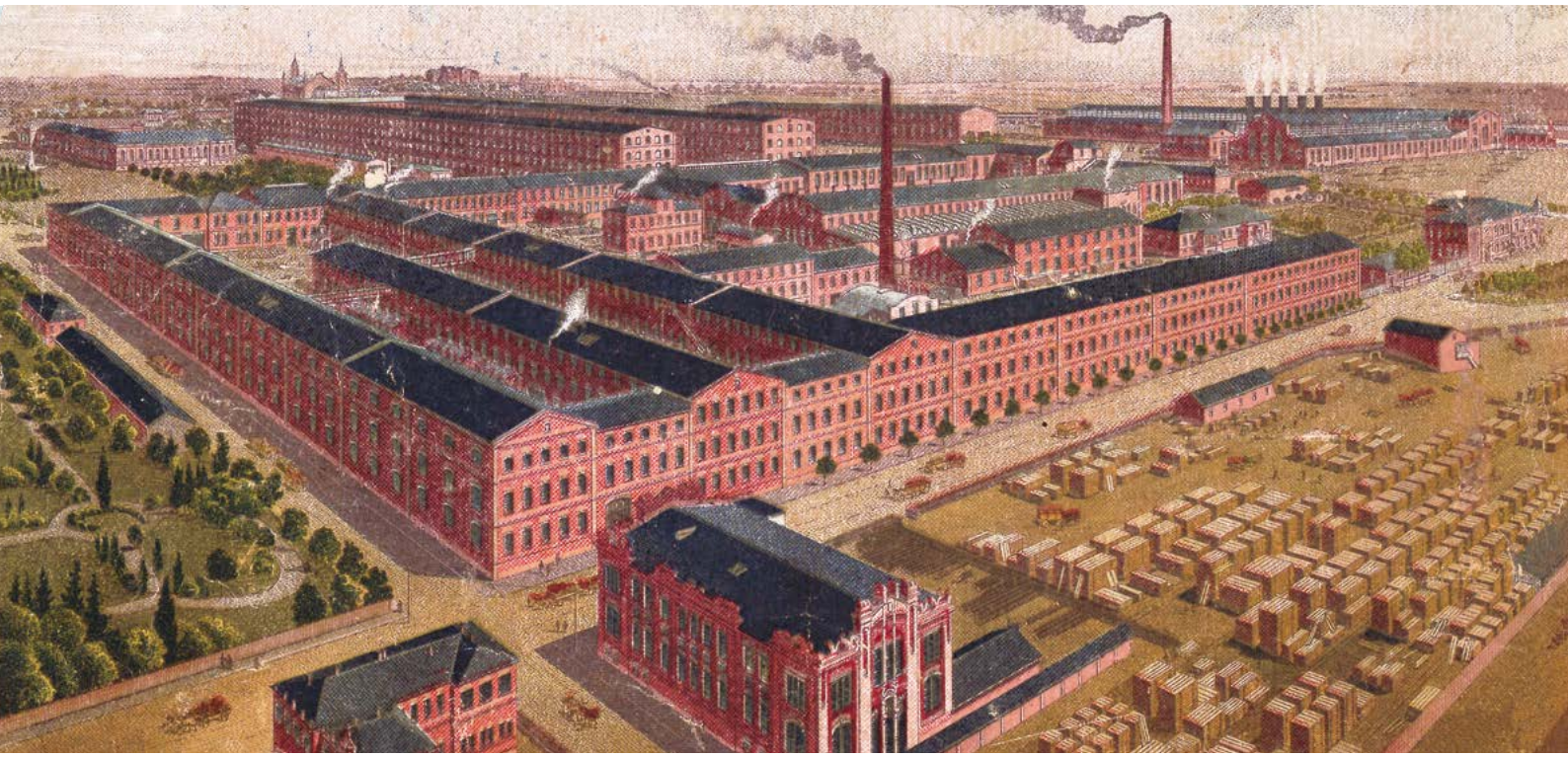

АО «ЕЛЬВОРТІ» – 145 РОКІВ ПОСТУПУ

46

НОВІ ЧЛЕНИ ПАЛАТИ 44

АО «ЕЛЬВОРТІ» – 145 РОКІВ ПОСТУПУ 46

ПАТ «НВП «РАДІЙ»: Є ПРИВІД ДЛЯ ГОРДОСТІ! 49

ДО СКЛАДУ РАДИ ДИРЕКТОРІВ КОМПАНІЇ «ВЕЛТА» УВІЙШЛИ АМЕРИКАНСЬКІ ПАРТНЕРИ 50

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ПЕРСОНАЛЬНИЙ КРЕДИТ 51

УКРГАЗБАНК СТАВ УЧАСНИКОМ МІЖНАРОДНОГО ФОРУМУ «INNOVATION FOR IMPACT» У ВАШИНГТОНІ 52

НОВЕ ТЕПЛО ТА КРАСА ВІД БРЕНДУ UDEN-S. КЕРАМОГРАНІТНІ ЕЛЕКТРИЧНІ КАМІНИ ТА РУШНИКОСУШАРКИ 54

МІЖНАРОДНИЙ КОНКУРС ДИЗАЙНЕРІВ FASHION SHOW «МОДА БЕЗ КОРДОНІВ – 2019» 56

ТОВ «ПОБУЗЬКИЙ ФЕРОНІКЕЛЕВИЙ КОМБІНАТ» ВІДСВЯТКУВАВ ДЕНЬ ПРАЦІВНИКІВ МЕТАЛУРГІЙНОЇ ТА ГІРНИЧОДОБУВНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ 58

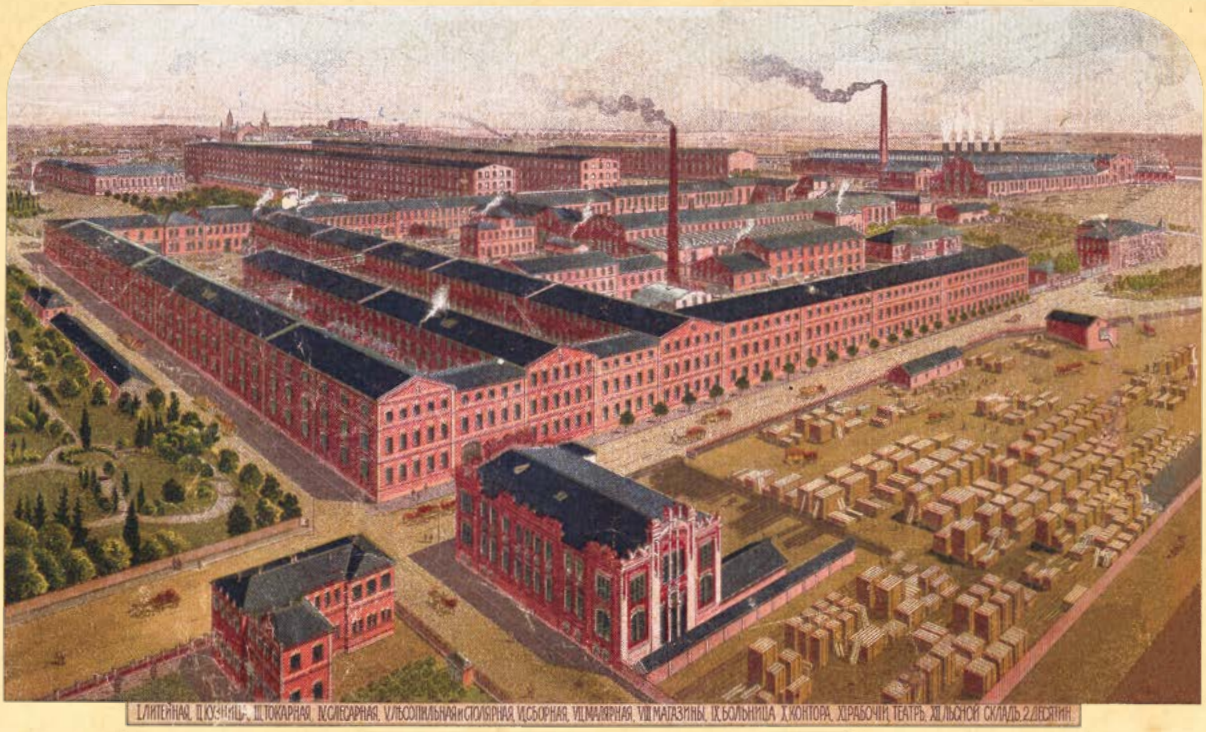

АО «ЕЛЬВОРТІ» – 145 РОКІВ ПОСТУПУ

Цього літа відзначалася знаменна для Кіровоградщини дата – 145-річчя заводу «Ельворті». З часів свого заснування завод зазнав не лише змін назви, але й пережив кардинальну трансформацію від малої майстерні до потужного сучасного підприємства. В історію підприємства вписано сторінки активного розвитку, не оминули його і смутні моменти занепаду.

Історія «Ельворті» розпочалася у 1874 році з майстерні по ремонту сівалок, а вже у 1917 завод випускав молотарки, маслобойки та іншу техніку, тут працювало понад 7 тисяч робітників. Продукція підприємства користувалась попитом на внутрішньому та на закордонних ринках та неодноразово одержувала відзнаки на всеросійських та міжнародних виставках. Представництва компанії знаходилися у 52 містах Російської імперії, у Лондоні та Нью-Йорку.

Підприємство невпинно розвивалося та нарощувало обсяги виробництва.

У 1919р. завод «Ельворті» був націоналізований більшовиками, а у 1922р. назву було змінено на «Червона зірка».

У 70-х — на початку 80-х років на 25% забезпечувало потреби Радянського Союзу у зернових сівалках та на 100% — у сівалках для висіву буряків, кукурудзи, овочевих культур.

Загалом у післявоєнний час з конвеєрів заводу зійшли:

- мільйонна сівалка — у липні 1961 року;
- двомільйонна сівалка — у вересні 1971 року;
- тримільйонна сівалка — у липні 1983 року.

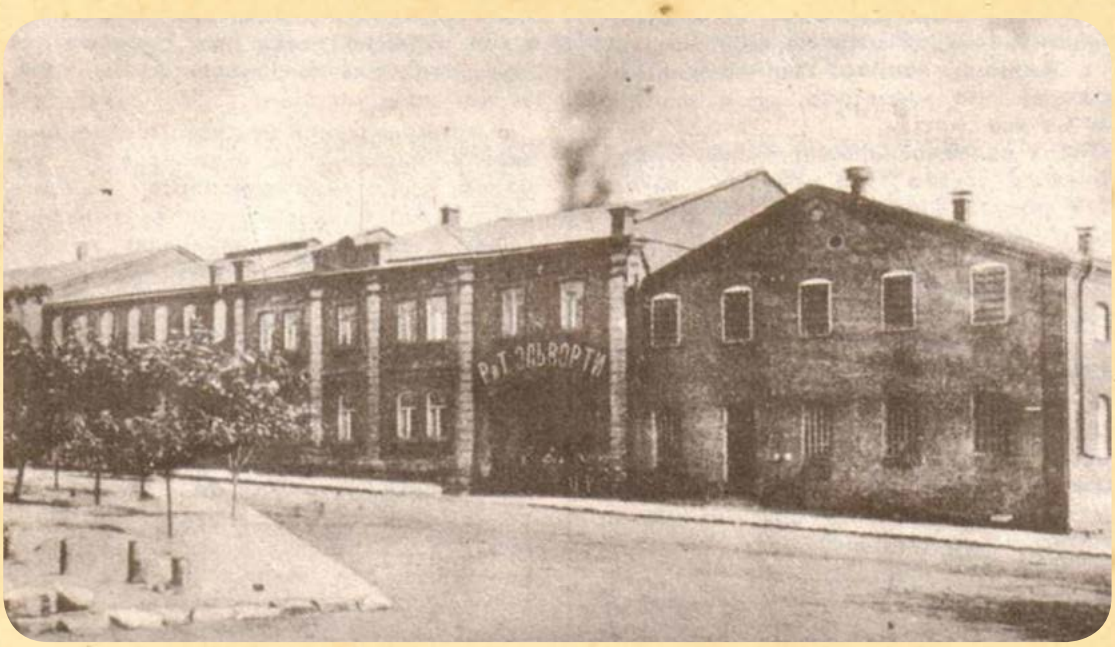

Завод з невеликої майстерні з ремонту та передпродажної підготовки машин, котрі привозились з Англії, перетворився на велике підприємство з виготовлення сільгосптехніки.

АО «Р. і Т. Ельворті» мало представництва у 52 містах, офіси заводу розташовувались у Лондоні й Нью-Йорку.

У 2004 році, до 130-річчя заводу було зроблено пам'ятник засновникам заводу — англійцям братам Роберту та Томасу Ельворті, який розташованої біля колишнього жилого будинку Ельворті. У цьому будинку створено музей історії заводу «Червона зірка»

Станом на 1991 рік потужності підприємства дозволяли випускати 90–100 тисяч сівалок щороку, однак кризові 1990-ті значно звузили сфери попиту на продукцію заводу, а відтак і обсяги виробництва. Проте і у важкий період 1991–1998 рр. на підприємстві було розроблено конструкції 12 нових високовиробничих посівних машин та інших видів сільгосптехніки.

У 1993 році виробниче об'єднання «Червона зірка» перетворено на ВАТ з виробництва сільськогосподарської техніки «Червона зірка».

У 2000 році для розширення збуту продукції та залучення покупців на підприємстві було створено першу і найкращу в галузі машинобудування в Україні та серед країн СНД систему розподілу та просування продукції. Відтак, за 1999–2002 роки обсяги реалізації продукції заводу збільшилися майже в 10 разів.

У 2004 році виробничі та управлінські процеси на підприємстві сертифіковані на відповідність системі управління якості ISO 9001:2000.

22 квітня 2016 року підприємству було повернуто назву «Ельворті».

Нині на заводі проєктується та випускається техніка, призначена для надсучасних технологій обробки ґрунтів. Сьогодні конструкторське бюро передає щороку у виробництво не менше 2 нових і сучасних машин.

Система дилерів «Ельворті» з повноваженнями сервісних центрів діє не лише в Україні, але і в Казахстані, Молдові, Болгарії, Румунії, Литві та Чехії.

За останні роки свого розвитку завод «Ельворті» став провідним підприємством з виробництва посівної техніки на пострадянському просторі — його частка ринку пострадянських країн становить приблизно 45%.

Бути лідером на ринку сільськогосподарської техніки складно не лише через велику конкуренцію, але і тому, що постійно зростають вимоги аграріїв до тих агрегатів, котрі виготовляються. Таким жорстким вимогам нині повністю відповідає компанія «Ельворті». Потужне підприємство стабільно залишається лідером в сегменті причіпної сільськогосподарської техніки, нарощуючи обсяги виробництва та випускаючи техніку для новітньої епохи точного землеробства.

ПАТ «НВП «РАДІЙ»: Є ПРИВІД ДЛЯ ГОРДОСТІ!

Платформа RadICS, розроблена ПАТ «НВП «Радій», заснована на польових програмованих вентильних матрицях RadICS (FPGA), пройшла сертифіцікацію Комісії з ядерного регулювання США (NRC).

6 серпня 2019 року в конференц-залі ПАТ «НВП «Радій» відбулася урочиста церемонія нагородження співробітників компанії, які брали участь у підготовці до сертифікації цифрової інформаційно-керуючої платформи RadICS. Офіційна версія Звіту про безпеку (SER) для цифрової інформаційно-керуючої платформи RadICS була розміщена на сайті Комісії з ядерного регулювання США (NRC) 31 липня 2019 року.

Метою процедури сертифікації в NRC є винесення висновку про те, чи відповідає продукт прийнятим в США вимогам безпеки. Такий сертифікат мають тільки 6 компаній в світі, серед них такі промислові гіганти, як Rolls-Royce, Westinghouse Electric Corporation, Framatome, General Electric. «Радій» став сьомою компанією в світі і першою в Україні, що отримала такий сертифікат. А це — безумовний привід пишатися!

У базову архітектуру платформи RadICS входить окреме шасі, яке складається з 14 слотів для розміщення в них модулів входу / виходу і модуля оптичного зв'язку, а так само має зарезервований додатковий слот для розміщення логічного модуля. Ця одноканальна конфігурація відповідає рівню функціональної безпеки SIL 3 за стандартом IEC61508: 2010 та призначена для застосування в сфері ядерної безпеки. Платформа RadICS є гнучкою і масштабованою, відповідає типовим системним архітектурам як на діючих, так і на нових атомних електростанціях.

Євген Бахмач, генеральний директор Radics LLC, прокоментував: «Платформа RadICS — це революційний і високоякісний продукт, який компанія готова запропонувати разом з величезним досвідом успішної розробки і впровадження систем безпеки на ядерних об'єктах. Цифрова інформаційно-керуюча платформа RadICS відкриває нам широкий і перспективний ринок Північної Америки. Це потужний прорив для нашої компанії, і я дуже пишаюся досягненнями нашої команди».

RadICS відноситься до нового покоління цифрових платформ, в якому використовуються інноваційні технологічні рішення. Такі розробки забезпечують значні технічні і фінансові переваги для об'єктів атомної енергетики.

«Платформа RadICS унікальна тим, що використовує внутрішню диверсність для зниження можливості відмови з загальної причини (Common Cause Failure (CCF) і не вимагає системи альтернативного спрацьовування»,— сказав Антон Андрашов, директор з розвитку глобального бізнесу RadICS LLC. «Технологія RadICS забезпечує найбільш повне покриття самодіагностики. Автоматизація забезпечує підвищену доступність цих систем, а також забезпечує зниження витрат на експлуатацію та технічне обслуговування обладнання за рахунок усунення більшості ручних випробувань. Завдяки реалізації внутрішньої диверсності платформа RadICS має значну перевагу в порівнянні з іншими цифровими платформами, сертифікованими US NRC. Рішення RadICS щодо зменшення відмов CCF дозволяє спростити модернізацію і знизити ризики ліцензування»,— підкреслив А. Андрашов.

ДО СКЛАДУ РАДИ ДИРЕКТОРІВ КОМПАНІЇ «ВЕЛТА» УВІЙШЛИ АМЕРИКАНСЬКІ ПАРТНЕРИ

Гірничовидобувна компанія ТОВ ВКФ «Велта» сформувала нову холдингову та корпоративну структуру, яка відповідає міжнародним вимогам приватних та державних фінансових установ. Таким чином, ТОВ «Велта Холдінг» об'єднує існуючі виробничі активи ТОВ ВКФ «Велта» та всі інші проекти акціонерів групи.

У «Велті» відбуваються масштабні трансформації у зв'язку із залученням іноземних інвестицій. Американські партнери Глен Майлз та Роберт Джеймс Вулсі увійшли до нового складу ради директорів «Велта холдінг». Їхній великий досвід, знання та компетенції дозволять завершити процес створення корпоративної структури та стимулювати розвиток нових проєктів. Пріоритетами американських партнерів, що увійшли до ради директорів, будуть залучення інвестицій, безпека та розвиток бізнесу.

Глен Майлз — засновник та голова правління американської компанії First Wall Street Capital. За 35 років роботи здійснив фінансові транзакції вартістю майже 30 мільярдів доларів. Пан Майлз працює з найбільш значущими компаніями по всьому світу, переважно у сфері енергетики та видобутку корисних копалин.

Роберт Джеймс Вулсі очолює Woolsey Partners та є радником компанії First Wall Street Capital. За часів президента Клінтона був директором Центрального розвідувального управління США, членом Національної комісії з питань енергетичної політики та Комітету з питань оборонної політики. Зараз пан Вулсі є консультантом приватних компаній і урядових відомств.

Акціонерами «Велта Холдінг» є: Андрій Бродський, генеральний директор ТОВ «Велта Холдінг» та ТОВ ВКФ «Велта», Віталій Малахов, Вадим Москаленко.

Нагадаємо, що компанія «Велта» 7 років веде видобуток та переробку титанової сировини у Кіровоградській області. Також серед проєктів компанії розробка Лікарівського родовища-аналога поряд з працюючим гірничо-збагачувальним комплексом. Минулого року «Велта» повідомила про створення R&D центру, де працює над створенням нових методів переробки титанової сировини.

ПРАВЕКС БАНК

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ПЕРСОНАЛЬНИЙ КРЕДИТ

Кіровоградська регіональна торгово-промислова палата засвідчує Вам свою повагу та повідомляє, що ПРАВЕКС БАНК, банк міжнародної фінансової Групи Інтеза Санпаоло, запровадив Європейський персональний кредит — кредит на суму до 1 млн. грн. клієнтам, з найнижчою ставкою від 18,99% на будь-які цілі, без застави та без зайвих платежів і умов.

Європейський персональний кредит — це кредит готівкою, з можливістю отримати кошти до 1 млн. грн без необхідності оформляти заставу, на найпривабливіших на ринку умовах для тих, хто вміє заробляти і витрачати гроші, хто не відкладає життя на завтра. Це кредит для тих, хто бажає інвестувати у покращення житла або відремонтувати квартиру чи будинок, оплатити навчання дітей за кордоном, купити вживане авто, або рефінансувати дорогі кредити членів родини в інших банках.

Як зауважив Михайло Бондар, директор відділення «Кіровоградська обласна дирекція» ПРАВЕКС БАНКу:

> *«Наш кредит суттєво відрізняється від інших пропозицій на ринку. Це свого роду виклик для ринку. Для розуміння, наприклад, зі ставкою 18,99% річних при кредитуванні на 5 років на суму 200 тис. грн. клієнт платитиме всього 5187 грн. щомісяця, а на суму 500 тис.грн. платіж у місяць складатиме 12968 грн. В цілому переплата у відсотках для клієнта за рік складатиме 10640 грн. зі 100000 грн. кредитних коштів. Крім того, ПРАВЕКС БАНК розпочав іпотечне кредитування на строк до 20 років на суму до 4 млн.грн. із номінальною процентною ставкою від 0,49% до 15,99%. Завдяки цим продуктам ми створюємо світ реальних можливостей для наших клієнтів, які обирають ПРАВЕКС БАНК основним банком для обслуговування себе і своєї родини».*

ПРАВЕКС БАНК є частиною банківської групи Інтеза Санпаоло (Intesa Sanpaolo), що входить до числа провідних банківських груп Єврозони, яка більше 400 років зберігає та примножує гроші своїх клієнтів, і є лідером в Італії за усіма напрямками банківської діяльності (роздрібний, корпоративний сегменти та управління фінансами) та обслуговує 11.9 млн. клієнтів у 4400 відділеннях по всій Італії; ринкова частка Групи в більшості італійських регіонів складає не менше 12%. Група Інтеза Санпаоло також присутня у Центральній та Східній Європі, в країнах Близького Сходу та Північної Африки. У цих регіонах розташовано близько 1100 відділень, а в 12 країнах, де працюють дочірні банки Групи, кількість роздрібних та корпоративних клієнтів сягає 7,5 млн.

Детальніше про Європейський персональний кредит можна дізнатися на сайті ПРАВЕКС БАНКу https://www.pravex.com.ua/chastnym-licam/krediti/yevropejskij-kredit.

Для отримання консультації та оформлення кредиту можна звернутися у відділення «Кіровоградська обласна дирекція» ПРАВЕКС БАНКу за адресою: м.Кропивницький, вул.Шевченка, 3, або за телефонами: +38 (096) 281-3955, (050) 844-5810.

УКРГАЗБАНК СТАВ УЧАСНИКОМ МІЖНАРОДНОГО ФОРУМУ «INNOVATION FOR IMPACT» У ВАШИНГТОНІ

Перший заступник Голови Правління УКРГАЗБАНКУ Андрій Кравець став учасником міжнародного форуму «Інновації для впливу», що проходив у Вашингтоні в червні. Це щорічна подія, яка об'єднує понад 450 експертів глобальних та регіональних фінансових ринків для обміну думками та досвідом. Форум організував партнер Банку International Financial Corporation.

Під час пленарної панелі форуму Андрій Кравець поділився з міжнародною спільнотою успішним прикладом реалізації УКРГАЗБАНКОМ стратегії ЕКОрозвитку, що передбачає підтримку «зелених» проектів, які стримують кліматичні зміни, а також мінімізують негативний вплив на довкілля: «Ми наполегливо працюємо над тим, аби підвищити екологічну свідомість наших клієнтів, тож впроваджуємо широкий спектр «зелених» фінансових інструментів для реалізації екологічних та енергозберігаючих проектів. Коли у 2016 році ми обрали екологічний вектор розвитку, цей напрям був новим і для нас, і для банківського ринку загалом, тож досвіду розвитку «зелених» фінансів у нас не було. Сьогодні ми є фінансуємо проєкти, які сприяють ефективному використанню ресурсів, скороченню викидів CO_2 та розвитку відновлюваної енергії. Більше того, нині третина всіх проєктів відновлюваної енергетики в Україні фінансується саме УКРГАЗБАНКОМ», - зазначив Андрій Кравець.

ПЕРЕВАГИ ЕКО-БАНКУ

- Спеціальні відсоткові ставки за еко-кредитами
- Унікальна методика, розроблена банком у співпраці з Міжнародною фінансовою корпорацією (IFC), допомагає реалістично оцінити очікувані результати на етапі попереднього розгляду. Це дозволяє за потреби коригувати проект для досягнення оптимальних показників окупності та економії енергозатрат:
- Проста й швидка процедура оформлення кредиту
- Гарантії надійності державного банку
- Співпраця з акредитованими партнерами дозволяє прискорити узгодження проекту.

У банку діють різні ЕКО-проекти для клієнтів.

Приватним клієнтам. Кредити на придбання сонячних електростанцій і теплових насосів та кредити на придбання електроавтомобілів.

Малому та середньому бізнесу. Кредитування еко-проектів суб'єктів господарювання з виручкою за 2017 рік до 200 млн грн:

- «Зелена енергетика»: Відновлювальна енергетика, накопичення енергії, біомаса;
- Енергоефективна модернізація підприємств;
- Енергоефективна модернізація ЖКГ та комунальних об'єктів, енергосервісні контракти;
- АПК та тваринництво: біопаливо, біогаз, утилізація відходів, системи зрошування.

Корпоративним клієнтам. Кредитування еко-проектів суб'єктів господарювання з виручкою за 2017 рік понад 200 млн грн та муніципалітетів:

- «Зелена енергетика»: Відновлювальна енергетика,накопичення енергії, біомаса;
- Енергоефективна модернізація підприємств;
- Мінімізація шкідливих викидів у промисловості;
- АПК та тваринництво: Біопаливо, біогаз, утилізація відходів, системи зрошування.

ТАРИФІКАЦІЯ ВИКИДІВ ВУГЛЕЦЮ (CARBON PRICING)

- У травні 2018 року УКРГАЗБАНК став першим українським учасником Коаліції лідерів у сфері тарифікації викидів вуглецю (CPLC)
- CPLC просуває та розповсюджує ефективні системи тарифікації викидів вуглецю
- Мета – сприяння інвестиціям у зниження викидів двоокису вуглецю через тарифікацію цих викидів CPLC.

СПІВПРАЦЯ З PFAN (приватна фінансова консультативна мережа)

PFAN — це глобальна мережа, яка забезпечує експертну та інвестиційну підтримку проектів відновлюваної енергетики. Укргазбанк став першим українським банком, який співпрацюватиме з організацією. Це дозволить подолати інвестиційні бар'єри та залучити кошти у перспективні українські проекти, а клієнти Укргазбанк безкоштовно отримуватимуть оцінку інвестиційного потенціалу, розробку бізнес-моделі та допомогу у підготовці всіх необхідних документів.

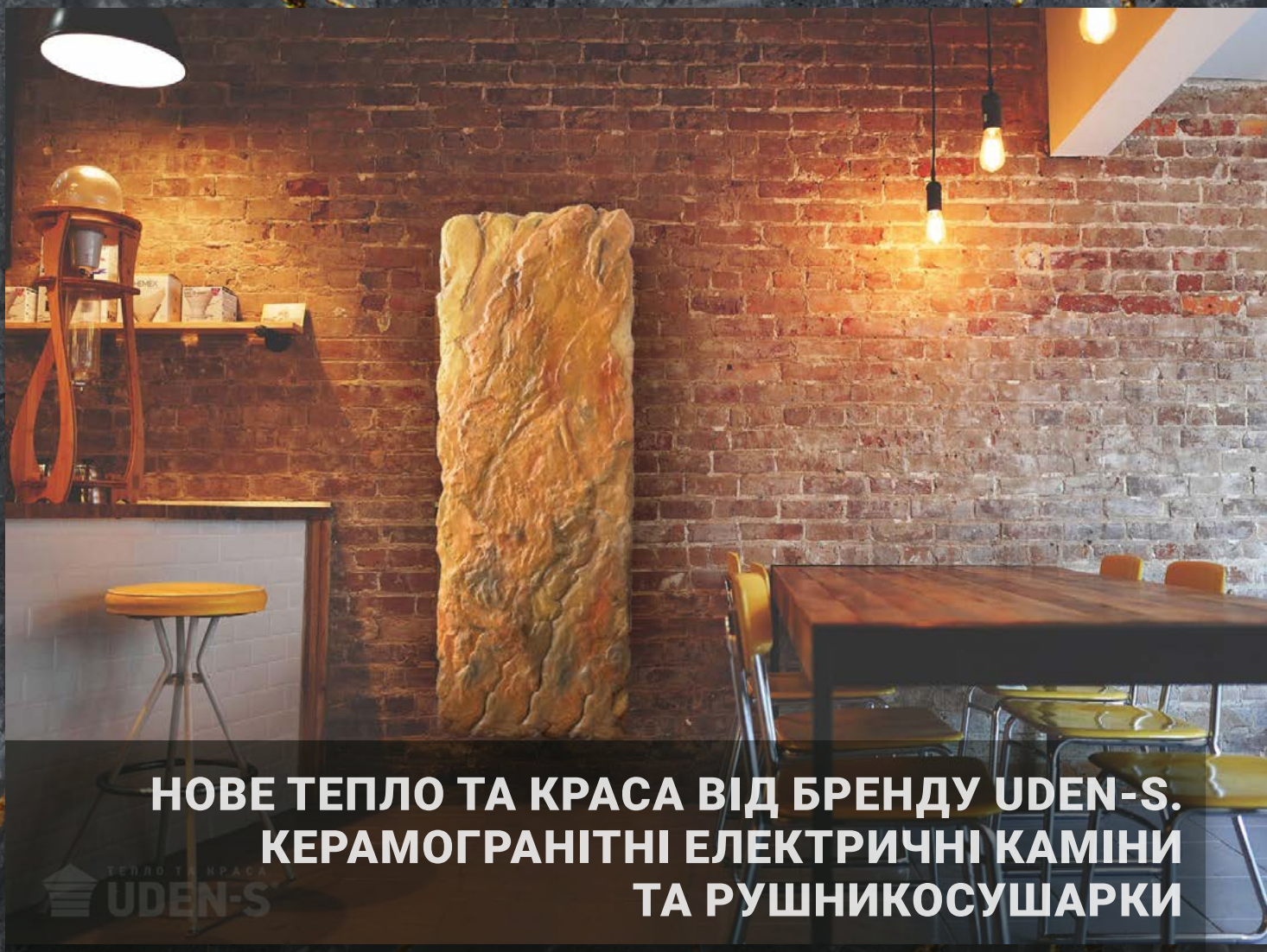

НОВЕ ТЕПЛО ТА КРАСА ВІД БРЕНДУ UDEN-S. КЕРАМОГРАНІТНІ ЕЛЕКТРИЧНІ КАМІНИ ТА РУШНИКОСУШАРКИ

Сьогодні торгова марка UDEN-S відома своїми енергоефективними обігрівачами не тільки в Україні, а й далеко за її межами. Обігрівачі встановлюють як у квартирах, будинках, офісах, так і в об'єктах бюджетної сфери: у дитячих садочках, школах, лікарнях. Виробник має дилерську мережу в Україні та Європі, тисячі задоволених клієнтів, налічує понад 100 працівників, має власні виробничі цехи, унікальну технологію виробництва. Якість та надійність обігрівачів високо оцінена населенням, тому не дивно, що бренд вже четвертий рік поспіль лідирує у народному голосуванні та виборі експертів в рамках найвагомішого рейтингу України «Фаворити успіху».

Це все кропітка, натхненна робота уже протягом 13 років. За ці роки лінійка продукції значно розширилася: поруч з давно відомими металокерамічними стельовими та настінними панелями, теплим плінтусом йдуть і дизайнерські керамогранітні обігрівачі.

Керамогранітні обігрівачі мають приголомшливі теплоакумулюючі властивості, щільність каменю та високу міцність, зносостійкість, довговічність, надійну електроізоляцію та пожежобезпеку. Мають потужність від 400 до 600 Вт, можуть бути різних форм, кольорів, фактур та розмірів.

Цей природній, екологічний матеріал керамограніт значно розширив можливості виробника. Експериментуючи, випробовуючи різні технології, ми створили новинки — електричні керамогранітні каміни та рушникосушарки.

Каміни — це абсолютно новий, сучасний, революційний погляд на опалення від UDEN-S.

Сучасність вимагає швидких, простих та розумних рішень. Класичний дім, дім футуристичний, мінімалістичний, ф'южн, в екостилі,— чудово доповнять нестандартні пропозиції в опаленні. Електричний камін поєднує в собі безпеку, зручність, креатив, автоматизацію, і, звісно ж, тепло та красу.

«На відміну від основної нашої продукції, потужність «камінів» починається з 700 Вт і сягає 1400 Вт, а розмірами від 1,2 до 1,8 метрів. Ці кремезні красені здатні опалювати площу від 14 кв.м

самотужки, а неймовірні теплоакумулюючі властивості роблять їх унікальними на ринку опалення до 4–5 годин остигання — навіть для нас це рекорд. Весь цей час вони віддаватимуть тепло, не використавши жодного вата!»,— коментують у компанії.

Ще одна приголомшлива новинка — керамогранітні електричні рушникосушарки. Їх особливість у конструкції. Вона спеціально створена у вигляді монолітної плити, яка прогрівається по всій поверхні і віддає у простір лагідне тепло. Просушуються не тільки речі, що розміщені на тримачах, а й стіни, від них прогрівається повітря. Кімната позбавляється від зайвої вологи, плісняви. Різноманітність форм та розмірів, кольорів та фактур дозволяють підібрати таку рушникосушарку не тільки для ванної кімнати, але і, наприклад, для кухні.

Як і вся інша продукція бренду UDEN-S, рушникосушарки — безрідинні. Тобто їх не потрібно приєднувати до водопостачання. Просто прикріпити на стіну й увімкнути у розетку. Так само, як і обігрівачі, вони віддають м'яке природне тепло, не пересушуючи повітря.

Створити вдома чи на роботі приємну, теплу атмосферу, а з UDEN-S ще й гарну, дуже легко! Станьте дизайнером вашого приміщення, запропонуйте ідею, а спеціалісти компанії реалізують її!

Ексклюзивний дилер UDEN-S у Кропивницькому: «СП Розумний дім», вул. Шульгиних (Калініна), 10/14, тел.: +38 095 556-15-21, 0522 278-279. Сайт виробника: www.uden-s.ua

МІЖНАРОДНИЙ КОНКУРС ДИЗАЙНЕРІВ FASHION SHOW «МОДА БЕЗ КОРДОНІВ – 2019»

Кіровоградська регіональна торгово-промислова палата традиційно підтримує заходи модельного агентства «Mix models», спрямовані на відкриття яскравих талантів, які дають можливість реалізувати творчий потенціал молоді.

17 травня за підтримки Кіровоградської регіональної торгово-промислової палати та управління освіти, науки, молоді та спорту Кіровоградської обласної державної адміністрації у Кропивницькому в залі концерт-холу «Провокатор» відбувся Міжнародний конкурс дизайнерів Fashion show «Мода без кордонів» та презентація учасників конкурсу «New fashion model 2019».

Організатори стильного свята керівник «Mix models» Олена Рудковська, хореограф-постановник шоу Юлія Тодосієва, кастинг-менеджер Ксенія Отріченко мали на меті створити яскраве креативне шоу моди і краси, яке представляє свіжі ідеї, поєднання професіоналізму і новаторства, несподівані сполучення кольорів, фактур і матеріалів.

На конкурсі презентували свої колекції дизайнери з Харкова, Полтави, Одеси, Києва, Львова, Знам'янки, Кропивницького. Оцінювало їх роботи професійне журі. Голова журі — fashion-дизайнер та режисер першого fashion-фільму «ONE OF A KIND», презентованого в Каліфорніі, США, у 2018р. (гран-прі у 35 професійних міжнародних конкурсах), засновник нового напрямку у моді Ethno-Pop style Леніє Ібрагімова.

Кожен переможець у своїй номінації отримав ексклюзивний дизайнерський кубок від рекламного агентства «Антураж А» (член КРТПП).

Отже, переможці Міжнародного конкурсу дизайнерів «Мода без кордонів»:

Категорія «Прет-а-порте» — Сальнікова Анна (м.Кропивницький), «Світ жінки»;

Категорія «Прет-а-порте де люкс» — Боса Тетяна (м. Кропивницький), «Аурелія»;

Категорія «Дитяча мода» — Волохова Карина (м. Київ), «Бути дитиною- це модно»;

Категорія «Folk» — Матвєєв Юрій (м. Полтава), «Феєрія льону»;

Категорія «Special» — Ігнатьєва Світлана (м. Київ), «Грані казкового світу» (колекція головних уборів);

Категорія «Відкриття року» — Кудревич Ірина (м.Кропивницький), «Реінкарнація»;

Категорія «Арт» — Бакалінська Христина (м. Львів), «Yellow fliker beat»;

Категорія «Флористична мода» — салон флористики «АМУР»;

Спеціальний приз — запрошення на участь в Galychyna Fashion Expo отримала Христина Бакалінська (м. Львів) «Yellow fliker beat».

Переможцем грандіозного фіналу та володарем ГРАН-ПРІ конкурсу стала Таня Шахматова, яка здивувала всю публіку своїми креативними та неймовірними колекціями. Топ-моделлю-2019 Кропивницького стала Анастасія Лукаш (модельне агентство «Mix models»).

Спеціальний гість конкурсу дизайнерів «Мода без кордонів» бренд «Crazy V», володар гран-прі у 2018 році, презентував глядачам свою капсульну молодіжну колекцію «Весна — літо 2019». Салон флористики «Амур» запропонував глядачеві своє бачення квіткового перевтілення в проекті «Флористична мода».

Всі учасники конкурсу дизайнерів отримали креативні букети від студії флористики «Амур», тканини нового покоління від салону-ательє «ЛюВи», оригінальні солодкі подарунки від СТОВ «Степ Агро», набори цукерок від мережі «Волинські солодощі», журнали «Наталі», косметичні засоби від компанії «Фармасі», сертифікати вартістю 2000 грн. на придбання відпочинку від туристичної агенції «Join UP», та інші подарунки від партнерів та спонсорів Fashion show.

ТОВ «ПОБУЗЬКИЙ ФЕРОНІКЕЛЕВИЙ КОМБІНАТ» ВІДСВЯТКУВАВ ДЕНЬ ПРАЦІВНИКІВ МЕТАЛУРГІЙНОЇ ТА ГІРНИЧОДОБУВНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

Побузький феронікелевий комбінат — провідне металургійне підприємство України, єдине у Східній Європі, що виробляє феронікель із бідних окислених руд шляхом прямої переробки. З 1972 року, коли була введена в експлуатацію перша черга Побузького нікелевого заводу, вже декілька поколінь мешканців селища пов'язали своє життя з ПФК.

Близько третини мешканців селища працюють на комбінаті, тому День працівників металургійної та гірничодобувної промисловості для побужців справді видатне свято.

Святкування складалося з трьох частин. 19 липня в Палаці культури «Металург» відбулося урочисте нагородження працівників комбінату за високий професіоналізм, вагомий внесок у розвиток Побузького феронікелевого комбінату та на честь Дня працівників металургійної та гірничодобувної промисловості. Після нагородження свято продовжилося видовищним концертом творчих колективів Побузького.

У суботу всі жителі селища і околиць насолоджувалися концертом зірок української естради, хедлайнером заходу була популярна група Дзідзьо.

У неділю, віддавши свій громадянський обов'язок на виборах Президента України, працівники комбінату вирушили на заводську базу відпочинку, де активно відпочивали в ході культурно-спортивних заходів.

Кіровоградська регіональна торгово-промислова палата приєднується до привітань і бажаємо колективу «Побузького феронікелевого комбінату» здоров'я, успіхів і процвітання, сили і наснаги, нових трудових звершень і перемог! Ми пишаємося Вашими здобутками та високими досягненнями!

БІЗНЕС ТА КОНСУЛЬТАЦІЇ

ПОДАТКОВІ НОВОВВЕДЕННЯ – КОМПРОМІС МІЖ ДЕРЖАВОЮ, БІЗНЕСОМ І СУСПІЛЬСТВОМ

Реформи — це не швидко. Але без них — ніяк.

60

ПОДАТКОВІ НОВОВВЕДЕННЯ – КОМПРОМІС МІЖ ДЕРЖАВОЮ, БІЗНЕСОМ І СУСПІЛЬСТВОМ	60
ПРО УЧАСТЬ ОРГАНІЗАЦІЙ РОБОТОДАВЦІВ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЗАЙНЯТОСТІ НАСЕЛЕННЯ	66
НОВІ ВИМОГИ ВИРОБНИЦТВА ТА МАРКУВАННЯ ОРГАНІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ	68
ВПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМИ БЕЗПЕЧНОСТІ ХАРЧОВОЇ ПРОДУКЦІЇ НАССР НА ВСІХ УКРАЇНСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ	69
ДЕКРИМІНАЛІЗАЦІЯ ФІКТИВНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА	73
ЗАТВЕРДЖЕНО ПРАВИЛА СТРАХУВАННЯ РИЗИКІВ ТА НАДАННЯ ГАРАНТІЙ ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ ЕКСПОРТЕРІВ	74
НБУ ПОЯСНИВ СУТЬ ОБМЕЖЕННЯ ВИКОРИСТАННЯ КОШТІВ ІЗ РАХУНКІВ ПІДПРИЄМЦІВ	75
КУПУВАТИ ІНОЗЕМНУ ВАЛЮТУ ЗА РАХУНОК КРЕДИТНИХ КОШТІВ У ГРИВНІ БЕЗ ОБМЕЖЕНЬ ПО СУМІ	76
ПРОМИСЛОВИЙ БЕЗВІЗ УКРАЇНІ	76

ПОДАТКОВІ НОВОВВЕДЕННЯ – КОМПРОМІС МІЖ ДЕРЖАВОЮ, БІЗНЕСОМ І СУСПІЛЬСТВОМ

Осінь, як правило, несе ряд законодавчих ініціатив та податкових нововведень. Партія «Слуга народу» Володимира Зеленського, яка йшла на вибори під гаслом «Кінець епохи брехні», ініціювала кілька податкових змін, що викликали критику у частини бізнесу. Незадоволених багато як серед великого бізнесу, що чинить опір підвищенню ставок ренти і акцизів, так і малого, який побоюється тиску на «спрощенку».
Голова профільного комітету ВР з питань фінансів, податкової та митної політики, депутат від партії «Слуга народу» Данило Гетманцев розповів в інтерв'ю РБК-Україна про логіку цих дій і прийдешню податкову реформу.

За словами Гетманцева, податкова реформа планується навесні 2020 року. Головною метою її проведення буде впровадження податкової амністії фізосіб. Нинішній законопроект не остаточний варіант, а пропозиція до обговорення. Навесні його планують презентувати у завершеному вигляді.

«Серцевиною весняної податкової реформи буде реформа оподаткування доходів. Ми її називаємо мала податкова реформа. Що це таке? Посімейне декларування ПДФО, розширення вирахувань з ПДФО, податкова амністія, патент для першої групи єдиного податку, податок на виведений капітал і у самому кінці — загальне декларування»,— зауважив нардеп.

Запропонований законопроект № 1210 є одним із найпроблемніших, що турбує бізнес. Тривалий час податковим кодексом в Україні не займалися, а там є і внутрішні суперечності, і протиріччя з іншими нормативними актами, стверджує голова профільного комітету. Тому значна частина законопроекту усуває ці технічні протиріччя.

Найменша, але найбільш обговорювана частина цього документу — рентні ставки. Обговорення тривають задля досягнення компромісу по забезпеченню середнього по світу рівня податкового тиску.

«Законопроект складається з декількох частин. Частина, яка насправді викликає найбільше питань, — це анти-BEPS (Base Erosion and Profit Shifting, схеми відходу від податків шляхом виве-

дення доходів з країни з високими податками, де вони і генеруються, в країни з низькими або нульовими податками).

«Це ті норми, які ми повинні запровадити в наше законодавство. Анти-BEPS не дає можливості ухилятися від оподаткування великого бізнесу з використанням низькоподаткових юрисдикцій»,— каже Данило Гетманцев. Це ті механізми, які вже імплементовані в національне законодавство сотні країн світу, і які не дозволять ухилятися від сплати податків в Україні.

Законопроект містить також ряд інших змін. Зокрема, є частина, яка стосується реформи адміністрування. Так, запроваджується апеляційна рада для платників податків, куди вони зможуть звертатися за процедурою адміністративного оскарження. Вводиться обов'язкова мотивувальна частина податкового повідомлення, якого зараз немає. У суді потрібно заново проводити перевірку платника податків, не розуміючи, чому податківець виніс те чи інше рішення. Реформується відповідальність. Державу вперше роблять відповідальною перед платником податку у вигляді конкретних штрафів. Платник буде нести відповідальність тільки у випадку винного порушення за ухилення від сплати податків.

«Наша мета — не збільшити податки, а вивести бізнес у легальну площину. За найбільш оптимістичними підрахунками, зараз в тіні перебуває 44% економіки. За песимістичними — до 60%. За п'ять років ми хочемо вивести з тіні хоча б 20% економіки, що дасть понад 3% щорічного приросту ВВП. Якщо нам вдасться — це буде велика перемога.

Детінізація — надскладне завдання. Маємо зарплати в конвертах, сірий імпорт, сотні гектарів земель, що обробляються без сплати податків.

Маємо сфери, які є тіньовими повністю — гральний, бурштиновий. Чесно кажучи, в Україні не існує галузі економіки, яка б не перебувала в тіні хоча б частково».

«Реформи мало кому подобаються. Точніше, подобається їх результат, але точно не процес»,— каже Гетьманцев

Отже, новації та зміни, які нас чекають: нові рахунки з ЄСВ і продовження перехідного періоду на IBAN; розблокування законів щодо детінізації готівкових розрахунків (вони вже на підписі в Президента); а також схвалення Радою зменшення трудових штрафів (у першому читанні) та єдиного рахунку для сплати податків і зборів (у другому).

З 1 ЖОВТНЯ ДІЮТЬ НОВІ РАХУНКИ З ЄСВ

За інформацією від ДПС, з 1 жовтня запрацювали нові небюджетні рахунки 3719, відкриті на ім'я територіальних органів ДПСУ для сплати коштів ЄСВ та фінансових санкцій за стандартом IBAN (29 літерно-цифрових символів).

Перелік нових рахунків за всіма областями можна віднайти у Реєстрі ДПС. Про перехідний період використання старих рахунків не вказується. Отже, з 1 жовтня потрібно сплачувати ЄСВ на нові рахунки.

З 27 ВЕРЕСНЯ ПОЧАЛИ ДІЯТИ НОВІ ДОКУМЕНТИ ДЛЯ ОТРИМАННЯ ЕЦП ВІД АЦСК ІДД ДПС

ДПСУ оновила «Єдине вікно подання електронної звітності» (станом на 24.09.2019 р.). Зокрема, з'явилися формати нових декларацій з турзбору та акцизу, а також додано нові форми фінзвітності малого та мікро підприємств.

НБУ ПРОДОВЖИВ ПЕРЕХІДНИЙ ПЕРІОД НА IBAN

Нацбанк повідомив, що до 12 січня 2020 року банки прийматимуть документи на переказ коштів, у яких заповнено:

- або пара реквізитів «Код банку» та «Рахунок»;
- або рахунок за стандартом IBAN.

А ось з 13 січня 2020 року використовуємо виключно рахунок за стандартом IBAN.

БЕЗ КОПІЙОК АБО ЯК ВИПЛАЧУВАТИ ЗАРПЛАТУ ГОТІВКОЮ?

З 1 жовтня Нацбанк почав вилучати з обігу монети дрібних номіналів – 1, 2 та 5 коп. Монетою з мінімальним номіналом тепер стає 10 копійок. Відповідно готівкові розрахунки треба привести у

відповідність до сум, кратних цьому номіналу.

Для підприємств сфери торгівлі вже надано рекомендації, як працювати в нових умовах. Роз'яснення про те, як виплачувати зарплату готівкою в нових умовах, Мінфін ще не давав. А от НБУ вже надав свої рекомендації:

- у ВКО або видатковій відомості суми зарплати слід зазначати у сумах, кратних 10 копійкам;
- застосовувати практику нарахування сум зарплати з урахуванням часток у копійках як кредиторської/дебіторської заборгованості, що переходить на наступний місяць.

Зміна рахунків з ЄСВ та вилучення з обігу монет дрібних номіналів — не єдині зміни, які нас чекають. Загалом всього 24 важливі зміни та події.

Зокрема:

- нові рахунки для сплати податків і зборів, а з 10 жовтня — ще й в СЕА ПДВ, СЕА РП та СЕ;
- нюанси індексації у жовтні;
- застосування нових штрафів за порушення строків і порядку реєстрації АН та РК в ЄРАН;
- нові довідники податкових пільг;
- законопроектом № 1208–2 передбачається створення в Україні бюро фінансових розслідувань, діяльність якого координуватиметься КМУ через міністра фінансів;
- набрання чинності Кодексу з процедур банкрутства, тощо.

З 1 ЖОВТНЯ ДІЮТЬ НОВІ РАХУНКИ З ЄСВ

Держслужба України з питань праці після півріччної паузи відновила з кінця серпня — початку вересня перевірки бізнесу. Інспекції провадяться за новою процедурою.

Попередню постанову, якою регулювався порядок перевірок, скасовано рішенням суду. Але Кабмін прийняв рішення розробити новий документ.

Нова постанова дещо відрізняється від попередньої. Контролюючий орган може без попередження приходити на будь-які підприємства з перевірками. Чіткіше виписано підстави для перевірок, а також внесено можливість винесення припису щодо порушення без накладення штрафу. Винятком буде виявлення людей, які працюють без будь-яких трудових договорів.

«СТАРА» ТА «НОВА» ДФС

Податкова міліція буде функціонувати у складі «старої» ДФС до створення нового органу з розслідування фінансових злочинів. А «нова» ДПС буде займатись сервісними функціями.

Постановою КМУ від 25.09.2019 р. № 846 прийнято рішення щодо розділення сервісної та правоохоронної функцій Державної податкової служби.

Постановою передбачено виключення у Державної податкової служби функцій з реалізації державної політики у сфері боротьби з правопорушеннями під час застосування податкового законодавства, законодавства з питань сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та з інших питань.

Згадані функції у сфері правоохоронної діяльності продовжуватиме здійснювати Державна фіскальна служба, що припиняється у зв'язку з реорганізацією, до завершення здійснення заходів з утворення нового органу з розслідування фінансових злочинів.

НОВІ ЗАКОНИ ПРО ЗАСТОСУВАННЯ РРО. ЧУДА НЕ ВІДБУЛОСЯ

20 вересня **законопроекти № 1053–1 та № 1073** були прийняті парламентом в цілому та після розблокування передані на підпис Президенту.

Президент Володимир Зеленський підтримав ініціативи уряду щодо зміни податкового законодавства для фізичних осіб-підприємців. «Всі повинні сплачувати податки»,— про це він заявив під час зустрічі з журналістами.

Незважаючи на прохання бізнесу та застереження ДРСУ, Президент В. Зеленський таки підписав закони щодо детінізації готівкових розрахунків:

№ 128-IX «Про внесення змін до Закону України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» щодо детінізації розрахунків в сфері торгівлі і послуг» (законопроект № 1053–1);

№ 129-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо детінізації розрахунків в сфері торгівлі і послуг» (законопроект № 1073).

Як зазначено на сайті Президента, ці закони спрямовані на захист легального бізнесу від недобросовісної конкуренції, виведення з тіньового обігу частки готівкових розрахунків, «сірого» товару, покращення ефективності податкового адміністрування та державного контролю за розрахунковими операціями.

Реалізація положень документів сприятиме підвищенню загального рівня податкової культури та захисту споживачів за рахунок поетапного розширення фіскалізації розрахункових операцій та запровадження інноваційних технологічних рішень у вигляді програмних РРО як альтернативи класичним РРО.

Так, функцію програмного РРО зможе виконувати будь-який пристрій (комп'ютер, планшет, смартфон), на який встановлено відповідне програмне забезпечення. При цьому ДПСУ повинна забезпечити програмним рішенням для використання суб'єктом господарювання програмного РРО безкоштовно, а реєстрація програмного РРО здійснюватиметься через Електронний кабінет.

Щоб стимулювати споживачів отримувати чеки, законами пропонується запровадити з 1 жовтня 2020 року так званий механізм кешбеку, що передбачає можливість здійснення компенсації покупцеві (споживачеві) 100% вартості придбаних товарів (робіт, послуг) за рахунок частини штрафних санкцій за порушення вимог щодо РРО, застосованих за його скаргою.

Крім того, з 1 січня 2021 року підвищується з 1,5 млн. грн до 2,5 млн. грн. максимальний поріг річного доходу фізичної особи–підприємця на спрощеній системі оподаткування, який відноситься до II групи платників єдиного податку.

ЯК ЗМІНЯТЬСЯ ШТРАФИ ДЛЯ ПОРУШНИКІВ?

Для порушників вимог використання РРО суттєво посилюють відповідальність.

Законом поетапно запроваджується обов'язкове використання РРО для таких груп платників податків:

через 6 місяців з дати опублікування Закону — для всіх суб'єктів господарювання, які здійснюють реалізацію:

- ювелірних та побутових виробів з дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння, дорогоцінного каміння органогенного утворення та напівдорогоцінного каміння;
- уживаних товарів.
- з дня набуття чинності Законом до 31 грудня 2020 року:
- для платників єдиного податку II–IV груп, обсяг доходу яких за рік перевищує 1 млн. грн. та які здійснюють:
- реалізацію товарів (надання послуг) через мережу Інтернет;
- реалізацію ювелірних та побутових виробів з дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння, дорогоцінного каміння органогенного утворення та напівдорогоцінного каміння;

- реалізацію уживаних товарів;
- діяльність із забезпечення стравами та напоями;
- діяльність туристичних агентств, туристичних операторів, надання інших послуг бронювання та пов'язану з цим діяльність;
- діяльність готелів і подібних засобів тимчасового розміщування;
- реалізацію деталей та приладдя для автотранспортних засобів, при продажу яких застосування РРО є обов'язковим відповідно до переліку, який затверджується Урядом.

З 01 січня 2021 року — для всіх платників єдиного податку II–IV груп.

Для єдинників 1 групи РРО НЕ ЗАПРОВАДЖУЄТЬСЯ.

Крім того, з 1 січня 2021 року підвищується з 1,5 млн. грн. до 2,5 млн. грн максимальний поріг річного доходу фізичної особи-підприємця на спрощеній системі оподаткування, який може відноситися до II групи платників єдиного податку.

Разом з тим, підписаний уже в жовтні Президентом Указ № 761/2019 зобов'язує Уряд забезпечити сприятливі умов для діяльності фізичних осіб-підприємців».

Згідно з документом Кабінет Міністрів має забезпечити створення Координаційної ради з питань розвитку мікро- та малого підприємництва із залученням до її роботи представників громадських організацій, що представляють інтереси малого бізнесу.

У двотижневий термін за участю згаданої Ради мають бути розроблені та внесені на розгляд парламенту законопроекти, спрямовані на:

- лібералізацію умов та критеріїв віднесення фізичних осіб — підприємців до першої групи спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності, зокрема шляхом встановлення більшого розміру граничного обсягу їх доходу протягом календарного року, надання їм права використовувати працю найманих осіб, а також розширення переліку видів діяльності, які можуть здійснюватися такими суб'єктами господарювання;
- запровадження дворічного мораторію на проведення перевірок фізичних осіб — підприємців (крім тих, які здійснюють високорентабельні види діяльності з істотними ризиками ухилення від оподаткування) щодо дотримання ними порядку застосування РРО;
- пом'якшення відповідальності ФОП за порушення ними встановленого порядку подання до контролюючих органів звітності, пов'язаної із застосуванням РРО.

Крім того, мають бути вжиті необхідні заходи для забезпечення прозорих і необтяжливих процедур РРО під час реалізації товарів та надання послуг через мережу Інтернет і проведено роз'яснення щодо порядку застосування таких процедур. З 1 січня 2020 року має бути забезпечена можливість тестування платниками податків під час здійснення розрахункових операцій безкоштовного програмного рішення для використання такими платниками програмних реєстраторів розрахункових операцій.

ТРУДОВІ ШТРАФИ ЗМЕНШАТЬ, А ДЛЯ СПЛАТИ ПОДАТКІВ І ЄСВ БУДЕ ЄДИНИЙ РАХУНОК

Для порушників вимог використання РРО суттєво посилюють відповідальність.

Верховна Рада прийняла два важливі закони:

1. Законопроект № 1233 щодо зменшення трудових штрафів у першому читанні. За ним, при виявленні неоформлених працівників Держпраці буде виносити письмове попередження. У разі ж повторного порушення протягом року з дати винесення письмового попередження — штраф у розмірі 4 мінзарплати за кожного неоформленого працівника (на сьогодні 30 мінімальних зарплат). Крім того, зменшується розмір штрафу за недопуск до перевірки з питань допуску працівника до роботи без оформлення трудового договору, оформлення його на неповний робочий час у разі фактичного виконання роботи повний робочий час або виплати заробітної плати без нарахування та сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та податків. Так, розмір такого штрафу пропонується встановити у восьмикратному розмірі мінімальної заробітної плати, встановленої законом на момент виявлення порушення.

2. Законопроекти № 1049 та № 1051 в цілому. Завдяки прийняттю цих законопроектів буде запроваджено систему сплати податків і зборів (крім ПДВ та акцизного податку з реалізації пального та спирту етилового), ЄСВ через Електронний кабінет платника податків на єдиний рахунок. Але перехід на такий рахунок буде добровільним. За законопроектом зміни наберуть чинності з 1 січня 2020 року, а функціонування єдиних рахунків розпочинається з 1 числа місяця, що настає за місяцем впровадження у роботу програмного забезпечення, але не пізніше 1 липня 2020 року. А от датою набрання чинності законопроекту № 1049 є 1 січня 2020 року.

ТРИ ВАЖЛИВІ НОВИНИ ДЛЯ РОБОТОДАВЦІВ

Трудові книжки можуть скасувати вже до кінця 2019 року. Принаймні, на це сподівається міністр КМУ Дмитро Дубілет. Він анонсував запуск в роботу законопроекту і актів Уряду, які скасують обов'язковість трудових книжок: «Громадяни не будуть зобов'язані при наймі на роботу подавати роботодавцю свою трудову книжку. Відповідно, роботодавцям не потрібно її перевіряти або зберігати. Справа в тому, що в електронних реєстрах держави дані про трудовий стаж всіх українців з 2000 року є і так. Для розрахунку пенсій або інших соціальних виплат уже використовуються саме ці дані».

Держпраці перевірятимуть роботодавців за новими правилами, а інспектори будуть більше попереджати порушників, ніж штрафувати (але це все одно не стосується неоформлених працівників);

У ВРУ зареєстровано законопроект № 2250, яким пропонується звільнити роботодавців від сплати ЄСВ за працівників, які не досягли 27-річного віку. А також встановити для них нульову ставку ПДФО.

ЩО НОВОГО ПРОПОНУЮТЬ ДЛЯ ФОП?

Маємо ще декілька законодавчих ініціатив зі змінами для фізосіб-підприємців. Зокрема, пропонується:

- дозволити ліквідацію ФОП без застосування штрафів за несплату ЄСВ. Щоправда, лише в межах 30 днів з дня набрання чинності закону (законопроект № 2190);
- всіх ФОП, які водночас ще офіційно працюють, звільнити від сплати ЄСВ за себе. Також звільнятимуться від сплати ЄСВ фізособи-«загальники», які не отримають прибутку від діяльності (законопроект № 2190–1);
- «єдинникам» I–II груп дозволити працювати на спрощенці з моменту реєстрації (законопроект № 2209).

КОГО ЗОБОВ'ЯЖУТЬ ПРИЙМАТИ ОПЛАТУ ПЛАТІЖНИМИ КАРТКАМИ?

Незабаром застосування платіжних терміналів стане обов'язковим для всіх суб'єктів господарювання: Мінекономрозвитку визначило вимоги до суб'єктів господарювання щодо приймання електронних платіжних засобів в оплату за продані ними товари (надані послуги). Відповідний проект постанови КМУ оприлюднено на сайті МЕРТ.

Тож, аналізуємо, користуємось. Нововведення непопулярні, пропозицій чимало. Погляди різні, сприйняття неоднозначне.

Але реформи — це точно не швидка справа. Більше того, не всі з них дадуть позитивний результат в наших особливих умовах. Єдине, що точно відомо — без реформування Україна як держава існувати вже не зможе.

Надія Воленичак, начальник відділу фінансово-економічних послуг КРТПП

ПРО УЧАСТЬ ОРГАНІЗАЦІЙ РОБОТОДАВЦІВ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЗАЙНЯТОСТІ НАСЕЛЕННЯ

Роботодавці беруть участь у забезпеченні зайнятості населення безпосередньо та через свої представницькі органи: організації роботодавців, обласні об'єднання організацій роботодавців, асоціації фермерів та інші відповідні структури.

Роботодавці мають забезпечувати гідні умови праці для найманих працівників, належно оформлювати з ними трудові відносини, вживати заходів для запобігання масовим вивільненням, подавати до державної служби зайнятості звітність за встановленими формами, дотримуватись законодавства про працю та зайнятість населення (з детальною інформацією з цих питань можна ознайомитися на інтернет-сторінці РТПП у розділі «Державна служба зайнятості»).

Окрім обов'язків у сфері зайнятості роботодавці мають і відповідні права. Так, вони мають право проводити добір працівників безпосередньо або через державну службу зайнятості чи приватні агентства зайнятості, проводити співбесіди з кандидатами на працевлаштування з метою визначення відповідності їх професійних знань, вмінь та навичок встановленим вимогам (kid.dcz.gov.ua, розділ «Роботодавцям»).

Організації роботодавців та їх об'єднання беруть участь у формуванні та реалізації державної і регіональної політики зайнятості та здійсненні заходів щодо забезпечення зайнятості населення, сприяння розвитку системи підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації працівників, організації і проведенні досліджень з проблем поточної і перспективної потреби ринку праці.

Відносно вказаних досліджень слід зазначити, що з червня поточного року на інтернет-сторінці Державної служби зайнятості (Центрального апарату) «Єдине соціальне середовище зайнятості» (www.dcz.gov.ua) розпочалось опитування роботодавців щодо потреби у працівниках на 2020 рік у професійному розрізі. Опитування проводиться шляхом заповнення анкет у «персональних кабінетах» роботодавців. З перспективною потребою роботодавців в кадрах на 2019 рік можна ознайомитись на інтернет-сторінці Державної служби зайнятості у розділі «Діяльність» — «Аналітики та статистика» — «Інфографіка».

На сторінці також проводиться опитування роботодавців (шляхом заповнення електронної анкети) щодо задоволеності наданням послуг державної служби зайнятості. В анкеті зазначається загальна інформація про роботодавця,

повідомляється, якими послугами центрів зайнятості вони користуються, та оцінюється якість надання послуг, зокрема, щодо підбору персоналу та професійного навчання безробітних на замовлення роботодавців. Одним із пунктів анкети є повідомлення про рівень задоволеності заходами, що проводяться центрами зайнятості, у тому числі онлайн співбесідами та презентаціями роботодавців. Пропонується також зазначити, які зміни очікують роботодавці від державної служби зайнятості.

Крім цього, звертаємо увагу, що державна служба зайнятості удосконалює механізми співпраці з роботодавцями. Так, у соціальній мережі Facebook на сторінці «Кіровоградський обласний центр зайнятості» створено рубрику «Електронний кадровий клуб», де розміщується оглядова інформація з правових питань, про зміни у законодавстві, що стосуються діяльності кадрових служб тощо.

Зазначимо, що соціальні послуги в центрах зайнятості шукачам роботи з початку року надають кар'єрні радники, які здійснюють профілювання шукачів роботи та безробітних, соціальний супровід під час та після працевлаштування за підходом кейс-менеджменту. У центрах зайнятості запроваджено нову форму підбору кадрів на замовлення роботодавців на засадах рекрутингу. Планується подальше введення і консультантів роботодавців.

Щодо участі обласних об'єднань організацій роботодавців у реалізації регіональної політики зайнятості слід зазначити, що склад сторони роботодавців у Кіровоградському обласному координаційному комітеті сприяння зайнятості населення сформовано двома обласними об'єднаннями: Кіровоградським обласним об'єднань організацій роботодавців (керівник Павло Штутман) та обласним об'єднанням організацій роботодавців «Співробітництво» (керівник Євген Бахмач). На поточний момент головою комітету є саме представник сторони роботодавців — Сергій Бедзай, виконавчий директор КОООР «Співробітництво».

На черговому засіданні вказаного комітету розглядались, серед іншого, питання реалізації організаціями роботодавців регіональної політики зайнятості та здійснення заходів щодо забезпечення зайнятості населення, у тому числі щодо створення нових робочих місць. За результатами розгляду питання роботодавцям рекомендовано, зокрема, долучитись до вищевказаного опитування щодо потреби у працівниках, створювати умови для подальшої легалізації зайнятості населення.

Б. Стоян, заступник директора Кіровоградського обласного центру зайнятості

НОВІ ВИМОГИ ВИРОБНИЦТВА ТА МАРКУВАННЯ ОРГАНІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ

З 2 серпня в Україні органічну продукцію маркують новим державним логотипом, який було затверджено наказом Мінагрополітики від 22 лютого 2019 року № 67.

Новий логотип може наноситися на будь-яку упаковку, етикетку (стікер), споживчу тару, контретикетку, кольєретку, ярлик, пробку, листок-вкладиш, документ, повідомлення, інші елементи упаковки, що супроводжують органічну продукцію чи належать до неї.

Крім того, 2 серпня набув чинності Закон «Про основні засади та вимоги до органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції»

Закон впроваджує шість ключових нововведень, важливих для роботи бізнесу:

— запроваджується контроль та реєстрація операторів органічного виробництва та акредитація сертифікаційних органів;

— створюються відповідні реєстри (операторів, органів сертифікації), до яких буде забезпечено вільний доступ;

— виробники органіки щороку будуть проходити сертифікацію;

— власники органічних підприємств будуть погоджувати маркування органічної продукції з органом сертифікації;

— продукція, яка не відповідає вимогам законодавства щодо органічного виробництва та маркування, буде вилучена за результатами перевірки Держпродспоживслужби;

— сертифікуватися буде не сам органічний продукт, а процес цього виробництва або обігу.

Продукт можна маркувати як органічний тільки за умови, що він:

— виготовлений відповідно до вимог законодавства у сфері органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції;

— містить не менше 95% органічних інгредієнтів сільськогосподарського походження (по вазі без урахування частки води та солі);

— містить не більше 5% за (вагою) неорганічних інгредієнтів, включених до переліку речовин (інгредієнтів, компонентів), які дозволяється використовувати в процесі органічного виробництва в гранично допустимих кількостях.

Реклама будь-якого неорганічного продукту як органічного, в тому числі використання напису «органічний продукт» в іменах і торгових марках, вважається недобросовісною рекламою.

Реалізація органічної продукції дозволяється будь-якими суб'єктами господарювання тільки за наявності відповідного сертифіката.

За матеріалами сайту Держспоживслужби України

ВПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМИ БЕЗПЕЧНОСТІ ХАРЧОВОЇ ПРОДУКЦІЇ НАССР НА ВСІХ УКРАЇНСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Система НАССР (від. англ. Hazard Analysis and Critical Control Points) — один із найбільш надійних засобів захисту споживачів харчових продуктів, який ідентифікує, оцінює і контролює можливі небезпеки на всьому шляху виготовлення харчових продуктів, дає можливість усунути шкідливі фактори та контролювати повний процес виробництва.

20 вересня 2019 року настала кінцева дата впровадження системи безпечності харчової продукції НАССР на всіх українських підприємствах, у тому числі малого та середнього бізнесу, діяльність яких так або інакше пов'язана з харчовими продуктами.

Система НАССР є обов'язковою в рамках законодавства більшості високорозвинених країн. Однією з умов Угоди про асоціацію між Україною та ЄС є наближення національного законодавства до законодавства європейських країн, зокрема, у галузі санітарних та фітосанітарних заходів.

Упровадження цієї системи в Україні регулюється Законами від 23.12.97 р. № 771/97-ВР «Про основні принципи та вимоги до безпечності харчових продуктів» (далі — Закон № 771) та від 18.05.17 р. № 2042-VIII Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин (далі — Закон № 2042).

Законом № 771 установлено вимоги до впровадження систем управління безпечністю харчової продукції за принципами системи НАССР. Такий обов'язок покладено безпосередньо на операторів ринку (ст. 20, 21 Закону № 771).

Оператор ринку — це суб'єкт господарювання, що провадить діяльність із метою чи без мети отримання прибутку, в управлінні якого перебувають потужності, на яких здійснюється первинне виробництво, реалізація та/або обіг харчових продуктів/інших об'єктів санітарних заходів. Також до операторів ринку відносяться агропродовольчий ринок, фізичні особи, якщо вони провадять діяльність із метою отримання прибутку чи без такої мети і займаються виробництвом та/або обігом харчових продуктів або інших об'єктів санітарних заходів (ст. 1 Закону № 771).

Закон № 2042 більше стосується контролю та перевірок. Його дія поширюється, зокрема, на суспільні відносини, пов'язані із здійсненням

державного контролю за діяльністю операторів ринку, які займаються виробництвом та (або) обігом харчових продуктів, кормів, у тому числі ввезенням або пересиланням на митну територію України харчових продуктів та (або) кормів, з метою перевірки такої діяльності на відповідність законодавству про харчові продукти (ст. 3 Закону № 2042).

HACCP може бути інтегрована з ISO 22000 та підтримує стандарти цієї системи, оскільки вони мають спільні вимоги для контролю ризиків у сфері безпеки харчових продуктів.

Національний стандарт України ДСТУ ISO 22000:2007 (ISO 22000:2005, IDT) встановлює вимоги до системи управління безпечністю харчових продуктів, що поєднує:

- інтерактивне інформування;
- системне керування;
- програми-передумови;
- принципи HACCP.

Отже, HACCP зручно систематизує численні санітарні та технологічні норми і правила виробництва та полегшує їх поточний контроль. Оператори харчових потужностей, тобто виробники та переробники харчової продукції, повинні розуміти, що запровадження HACCP — це не додаткові вимоги для створення нових проблем виробникам, а нормальна світова виробнича практика забезпечення безпечності харчових продуктів.

Багато операторів ринку сподіваються, що придбавши «сертифікат про впровадження HACCP», вони зможуть працювати без проблем і надалі. Однак лише сертифіката недостатньо, тому що система має ефективно працювати на кожному етапі виробництва харчових продуктів. Ефективність впровадження системи перевірятиме Держпродспоживслужба України. Процедури такого контролю визначено Законом № 2042. З метою забезпечення прозорості планові перевірки здійснюватимуться через інтегровану автоматизовану систему державного нагляду (контролю), яка, у свою чергу, автоматично визначатиме тих, хто підлягає таким перевіркам. Держспоживслужба повідомляла, що уже підготовлено 500 інспекторів, котрі перевірятимуть сільгоспвиробників.

Наявність на підприємстві діючої системи управління безпечністю харчових продуктів HACCP — це надійне підтвердження того, що виробник забезпечує всі умови, які гарантують стабільний випуск якісної і безпечної продукції.

У цілому наявність у підприємства сертифіката HACCP несе ряд переваг:

- зростання довіри клієнтів до бренду та формування репутації виробника безпечної продукції;
- сертифікат може бути інструментом маркетингу для збільшення обсягів продажів шляхом заохочення нових клієнтів та бізнес-партнерів;
- спрощення виходу на зовнішні ринки шляхом визнання відповідності безпечності харчових продуктів;
- посилення конкурентоспроможності продукції за рахунок наявності міжнародного сертифіката.

Вимоги законодавства до великих виробників та МСБ різні.

Усі сільгосппідприємства мають запровадити на своїх потужностях систему HACCP, строки встановлені ч. 2 ст. 20 Закону № 771:

- з 20.09.17 р. — на потужностях, на яких провадять діяльність із харчовими продуктами, у складі яких є необроблені інгредієнти тваринного походження (крім малих потужностей). Наприклад, сільгосппідприємства, які займа-

ються переробкою і реалізацією м'яса, ковбас, сирів, йогуртів тощо;

з 20.09.18 р.— на потужностях, на яких провадять діяльність із харчовими продуктами, у складі яких відсутні необроблені інгредієнти тваринного походження (крім малих потужностей). Наприклад, сільгоспвиробник готової овочевої продукції.

У перших двох випадках мова йде здебільшого про великі підприємства, що виробляють сировину та готову продукцію відповідно. Малі потужності мають запровадити систему до 20 вересня 2019 року.

Малі по тужності — це підприємства, які постачають харчові продукти кінцевому споживачу, мають не більше десяти осіб робочого персоналу, займають площу не більше 400 кв.м або потужності, які не постачають харчові продукти кінцевому споживачу та мають не більше ніж п'ять осіб робочого персоналу.

Система НАССР в Україні не обмежується тільки розробкою документації та наведенням елементарного порядку на виробництві, вона базується на сімох основних принципах:

1. Аналіз небезпечних чинників;
2. Виявлення критичних контрольних точок;
3. Встановлення критичних меж;
4. Встановлення процедури моніторингу;
5. Розробка коригувальних дій;
6. Зберігання і актуалізація документів;
7. Оцінка ефективності.

Окрім забезпечення економічно ефективної системи контролю безпеки харчових продуктів, впровадження відкриває для підприємств ще ряд переваг:

- підвищує рівень безпеки продукції;
- зменшує ризик виникнення хвороб харчового походження у споживачів;
- підвищує навички співробітників по техніці безпеки харчових продуктів;
- покращує контроль і загальне управління над виробничим процесом;
- знижує ризики, пов'язані з негативними відгуками покупців;
- підвищує рівень ділової репутації;
- надає повну відповідність стандартам безпеки харчових продуктів;
- допомагає «відкрити двері» на нові ринки міжнародної торгівлі і збільшує доходи;
- знижує загальну вартість за рахунок більш ефективного управління;
- підвищує інвестиційну привабливість;
- підвищує рівень довіри між споживачем і роздрібним продавцем;
- знижує витрати, пов'язані зі страхуванням і т.д.

Найголовніша перевага цієї сертифікації полягає в доступі до нових ринків збуту не лише для великих підприємств, а також і для малого та середнього бізнесу. Експерти стверджують, що впровадження НАССР може подвоїти обсяг продажів.

Всі загрози, які НАССР може ідентифікувати і нейтралізувати, можуть бути віднесені до трьох категорій:

Біологічні: включають в себе

загрози патогенних мікроорганізмів, таких як цвіль, віруси, а також різного роду бактерії, наприклад сальмонела і Е-палички.

Фізичні: включають в себе сто-

ронні предмети, такі як скло, метал, дерево або пластик, які можуть випадково опинитися в харчових продуктах в результаті неякісного контролю виробничого процесу.

Хімічні: виникають внаслідок

неправильного використання антибіотиків; забруднення дезінфікуючими засобами або гідравлічними рідинами.

Витрати, які пов'язані з впровадженням НАССР, включає в себе наступні категорії:

Вартість програми обов'язкових попередніх заходів (наприклад, витрати на запуск і витрати на нове обладнання, реконструкцію або будівництво будівель).

Розробка і впровадження НАССР (наприклад, витрати на створення плану НАССР, подальшу його перевірку і навчання персоналу).

Поточні і операційні витрати (наприклад, витрати на ведення обліку і перевірки плану НАССР, коригувальні дії та інше).

Що є важливим:

Процедури, що засновані на принципах аналізу небезпечних

факторів і контролю в критичних контрольних точках.

Виконання процедур повинно бути документально підтверджено веденням відповідних записів (наприклад, контроль температурних показників).

Система гнучка і створюється під конкретні потужності, а НЕ є шаблонно-однаковою для всіх!

На офіційному веб-сайті Держспоживслужби у розділі «Безпечність харчових продуктів та ветеринарна медицина» можна ознайомитись із необхідною інформацію по впровадженню системи та знайти докладну інструкцію для заповнення плану НАССР.

За невиконання обов'язку стосовно впровадження на потужностях регулярних процедур, заснованих на принципах системи НАССР, на оператора ринку накладатиметься штраф у розмірі (ст. 65 Закону № 2042):

- на юридичних осіб — 30 МЗП (у 2019 році це 125190 грн);
- на фізосіб-підприємців — 15 МЗП (62595 грн).

Також передбачено, що за перше порушення протягом останніх трьох років державний інспектор видасть оператору ринку припис щодо усунення порушень без оформлення протоколу.

Невиконання або несвоєчасне виконання припису тягне за собою відповідальність у вигляді штрафу: для юросіб — 8 МЗП(33384 грн.), для фізосіб-підприємців — 5 МЗП (20865 грн).

Отже, якщо на підприємстві досі не запроваджена система безпечності харчових продуктів НАССР або її впровадження триває, а інспектор уже на порозі, то законодавство поки не буде жорстким. Але усунути порушення все-таки доведеться та якнайшвидше забезпечити запровадження та якісне функціонування системи НАССР на підприємстві.

Отже, запровадження системи НАССР на сільгосппідприємстві допоможе:

- планувати і записувати подальшу роботу;
- робити заплановане, аби підтримати безпечність харчової продукції;
- перевіряти, що ви робите дійсно те, що планували, та фіксувати це;
- діяти, аби вирішити проблеми з безпечністю харчової продукції, а також зафіксувати процес вирішення проблеми та час.

НАССР дозволяє не тільки контролювати якість та безпечність продукції, а й попереджувати виникнення перебоїв та загроз якості.

Запровадження системи НАССР — тривалий відповідальний процес. Відсутність системи НАССР на підприємствах загрожує чималими штрафами.

Ключова мета впровадження системи НАССР — це ефективне управління якістю та безпечністю харчових продуктів, її можна назвати своєрідним інструментом захисту репутації виробника, тому вона практикується в світі вже декілька десятиліть. Впровадження цієї системи контролю потребує деяких матеріальних затрат з боку операторів. Але у довгостроковій перспективі всі гравці ринку харчових продуктів — від виробників до споживачів — отримують значні переваги. Виробники стають більш конкурентоспроможними, виробляючи продукти кращої якості та працюючи над тим, щоб заслуговувати на довіру споживачів та успішно боротись за їхній попит як на внутрішніх, так і на зовнішніх ринках. А споживачі, зі свого боку, отримують впевненість в якості та безпечності українських харчових продуктів, які вони купують в українських супермаркетах або на ринках.

За матеріалами сайту Держспоживслужби України

ДЕКРИМІНАЛІЗАЦІЯ ФІКТИВНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

Закон «Про внесення змін до Кримінального кодексу України та Кримінального процесуального кодексу України щодо зменшення тиску на бізнес було прийнято на засіданні Парламенту 18 вересня.

Закон спрямований на усунення практики застосування статті 205 «Фіктивне підприємництво» КК України як інструменту зловживань та у спосіб, що не відповідає меті кримінальної відповідальності. Зазначену статтю, за якою визнається кримінально караним створення або придбання суб'єктів підприємницької діяльності (юридичних осіб) з метою прикриття незаконної діяльності або здійснення видів діяльності, щодо яких є заборона, виключено.

Комітет з питань правоохоронної діяльності розглянув п'ять поправок і врахував одну з них.

Підвищено штрафи за ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів), передбачені в ст. 212 КК.

Умисне ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів), що входять в систему оподаткування, введених у встановленому законом порядку, вчинене службовою особою підприємства, установи, організації, незалежно від форми власності або особою, що займається підприємницькою діяльністю без створення юридичної особи чи будь-якою іншою особою, яка зобов'язана їх сплачувати, якщо ці діяння призвели до фактичного ненадходження до бюджетів чи державних цільових фондів коштів у значних розмірах, каратиметься штрафом від 3000 НМДГ (51000 грн) до 5000 НМДГ (85000 грн) або позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до 3 років.

Діяння, вчинені за попередньою змовою групою осіб, або якщо вони призвели до фактичного ненадходження до бюджетів чи державних цільових фондів коштів у великих розмірах, каратимуться штрафом від 5000 НМДГ (85000 грн) до 7000 НМДГ (119000 грн) з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю до 3 років.

За матеріалами ресурсу Ліга: Закон

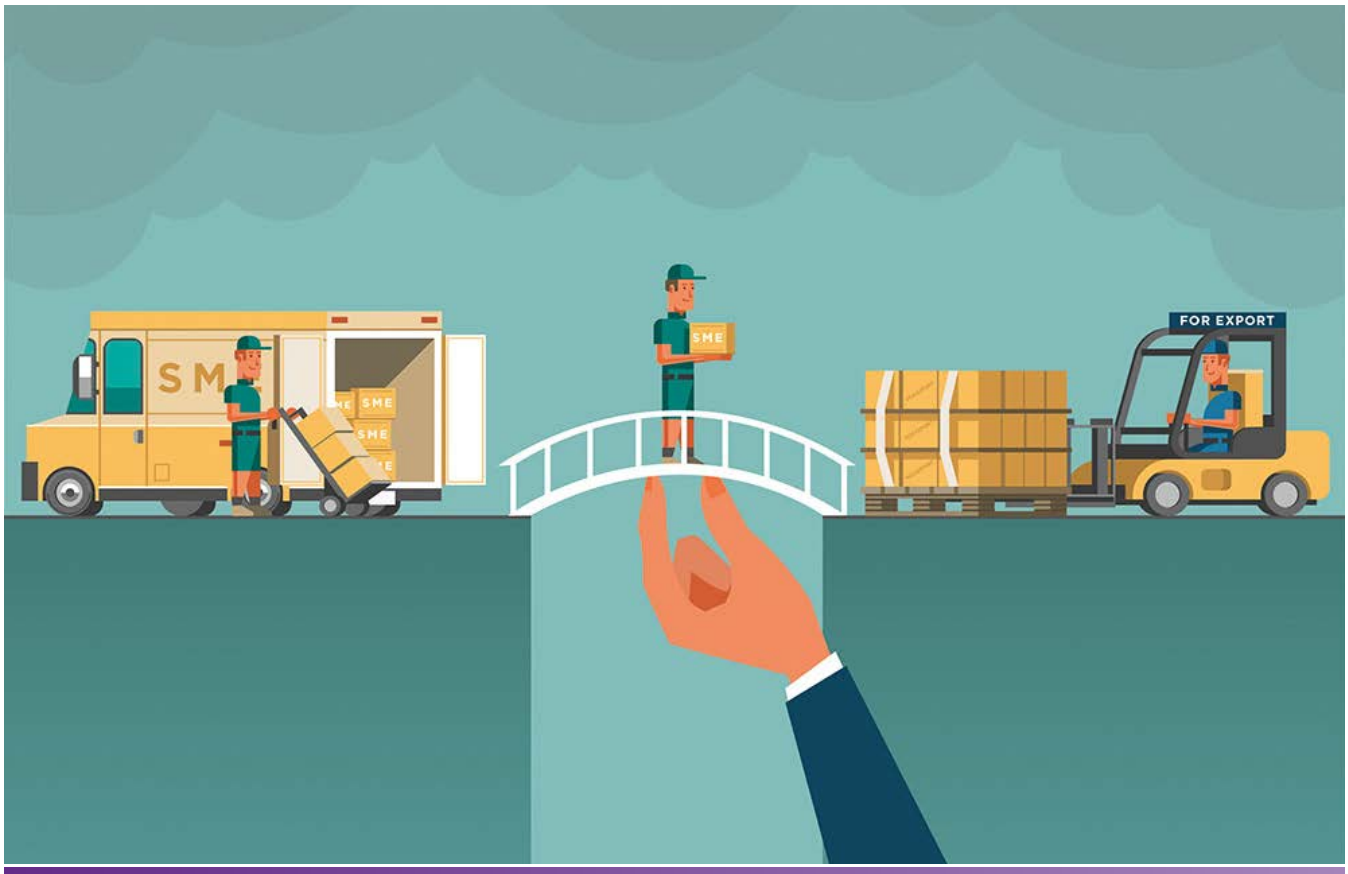

ЗАТВЕРДЖЕНО ПРАВИЛА СТРАХУВАННЯ РИЗИКІВ ТА НАДАННЯ ГАРАНТІЙ ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ ЕКСПОРТЕРІВ

Уряд затвердив «Правила провадження діяльності приватного акціонерного товариства «Експортно-кредитне агентство» із страхування від комерційних та некомерційних ризиків, перестрахування та надання гарантій» постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 року № 772.

Виконання рішення Уряду є продовженням комплексу заходів на підтримку експортерів української продукції (товарів, робіт, послуг) через інструменти страхування від комерційних та некомерційних ризиків, перестрахування та надання гарантій за договорами, які забезпечують розвиток експорту.

«Для українських експортерів важливо отримати дієвий механізм захисту від ризиків неплатежів та фінансових втрат, які є серйозним викликом для учасників міжнародної торгівлі. Ефективна робота Експортно-кредитного агентства та інші елементи системи підтримки експортерів — важливий пріоритет нашої роботи та серйозний засіб підвищення конкурентоспроможності української продукції на світових ринках»,— прокоментував рішення Уряду Степан Кубів, Перший віце-прем'єр-міністр — Міністр економічного розвитку і торгівлі України.

Детальні правила та положення про страхові тарифи, склад страхових резервів, правила їх формування та використання, стратегію та політику управління ризиками, процедури управління ними, перелік ризиків, їх граничні розміри, а також склад та форми звітності про діяльність Експортно-кредитного агентства будуть затверджуватися Наглядовою радою Агентства.

Довідково.

Експортно-кредитне агентство є невід'ємною складовою системи підтримки розвитку експорту в Україні шляхом забезпечення фінансової підтримки українських підприємств відповідно до Експортної стратегії України: Дорожньої карти стратегічного розвитку торгівлі на період 2017–2021 років.

За матеріалами сайту Мінекономрозвитку України

НБУ ПОЯСНИВ СУТЬ ОБМЕЖЕННЯ ВИКОРИСТАННЯ КОШТІВ ІЗ РАХУНКІВ ПІДПРИЄМЦІВ

НБУ прокоментував проект змін до Інструкції № 492 щодо заборони використання поточних рахунків фізосіб-підприємців для власних потреб. У його повідомленні зазначається, що Інструкція № 492 вже передбачає, що фізособа-підприємець має відкрити у банку окремі рахунки для провадження підприємницької діяльності та для власних потреб.

На сьогодні така особа може витрачати кошти з підприємницького рахунка лише для підприємницької діяльності. Тому, на думку НБУ, ця норма (новий абзац третій п. 14 Інструкції № 492) носить технічний уточнюючий характер і, по суті, нічого не змінює для фізосіб-підприємців у зв'язку з таким. Згідно з Податковим кодексом (далі — ПК) банки зобов'язані надсилати повідомлення про відкриття або закриття рахунка платника податків — фізособи-підприємця до органу ДПС за місцем обліку платника (тобто надавати інформацію про всі рахунки платників — як відкриті для провадження підприємницької діяльності, так і для власних потреб).

Позиція ДФС ґрунтується на тому, що згідно з Господарським кодексом громадянин-підприємець відповідає за своїми зобов'язаннями усім своїм майном, на яке може бути звернено стягнення, для виконання його податкових зобов'язань. З огляду на це до проекту внесено уточнюючу норму, яка чітко розмежовує власні кошти від тих, що були отримані від підприємницької діяльності.

Нацбанк підкреслює, що ця норма не забороняє фізособі-підприємцю після сплати всіх податків та зборів перерахувати кошти з поточного рахунка, відкритого для провадження підприємницької/незалежної професійної діяльності, на свій поточний рахунок, відкритий для власних потреб.

НБУ наголошує, що жодних обмежень щодо використання коштів за поточними рахунками в національній валюті фізосіб-резидентів, відкритими для власних потреб, не передбачається. Вони можуть здійснювати всі види розрахунково-касових операцій відповідно до умов договору та вимог законодавства, які не пов'язані з підприємницькою та незалежною професійною діяльністю. Остаточну версію змін до Інструкції № 492 буде ухвалено за підсумками громадського обговорення.

За матеріалами сайту НБУ

КУПУВАТИ ІНОЗЕМНУ ВАЛЮТУ ЗА РАХУНОК КРЕДИТНИХ КОШТІВ У ГРИВНІ БЕЗ ОБМЕЖЕНЬ ПО СУМІ

Відповідні валютні послаблення затверджені Постановою Правління Нацбанку № 104 від 6 серпня 2019 року «Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України». Вона набула чинності 8 серпня 2019 року.

Зазначене послаблення дасть змогу підприємствам ефективніше управляти ліквідністю і купувати необхідні обсяги валюти для виконання власних зобов'язань у зручний для себе час.

Також удосконалено валютний нагляд за дотриманням бізнесом граничних строків розрахунків за зовнішньоекономічними операціями. Банки зобов'язані завершувати нагляд за експортними операціями впродовж 5 робочих днів з моменту отримання від Нацбанку інформації про зміну обслуговуючого банку в митній декларації клієнта. Це дозволить уникати подвійного контролю клієнтської операції.

Крім цього, уточнено порядок здійснення нагляду за імпортними операціями у випадку зміни обслуговуючого банку в митній декларації. Так, Нацбанк продовжує валютну лібералізацію відповідно до темпів поліпшення макроекономічної ситуації в країні. Від початку року скасовано вже понад 30 валютних обмежень. Зокрема, було повністю скасовано обов'язковий продаж валютних надходжень бізнесом, попереднє резервування гривні для купівлі валюти та обмеження на репатріацію дивідендів за кордон.

За матеріалами сайту НБУ

ПРОМИСЛОВИЙ БЕЗВІЗ УКРАЇНІ

2 липня 2019 року набув чинності Закон № 2740-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо імплементації актів законодавства Європейського Союзу у сфері технічного регулювання». Це дасть можливість у подальшому запровадити «промисловий безвіз» при експорті українських товарів до країн Єврозони.

Його ухвалення є зобов'язанням України за Угодою про асоціацію з ЄС. Також це одна з умов вирішення Європейською Комісією питання щодо укладення з Україною Угоди про оцінку відповідності та прийнятність промислових товарів (Угода АСАА або так званий «промисловий безвіз»). Відповідно до неї українські результати випробувань та сертифікації продукції будуть визнавати на європейському рівні. Очікується, що це значно спростить доступ української продукції на європейські та треті ринки, адже не треба буде подвійно проходити сертифікації та випробування в українських та європейських органах з оцінки відповідності.

Однак тільки закону про технічне регулювання недостатньо. Для початку перемовин про укладання угоди АСАА український парламент має ухвалити ще один законопроект: «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення конкурентоспроможності українських виробників та посилення захисту прав споживачів» № 10222.

За матеріалами ресурсу «Укрінформ»

КІРОВОГРАДСЬКА РЕГІОНАЛЬНА ТОРГОВО-ПРОМИСЛОВА ПАЛАТА

10 ПЕРЕВАГ ДЛЯ ЧЛЕНІВ КРТПП

1 ПЕРША ПЕРЕВАГА

Використання широкого спектра послуг Кіровоградської регіональної торгово-промислової палати

2 ДРУГА ПЕРЕВАГА

Пріоритетне обслуговування в Кіровоградській регіональній торгово-промисловій палаті

3 ТРЕТЯ ПЕРЕВАГА

Участь у ділових заходах КРТПП – бізнес – форумах, круглих столах, семінарах, тренінгах та конференціях

4 ЧЕТВЕРТА ПЕРЕВАГА

Розширення бізнес-кола корисних контактів

5 П'ЯТА ПЕРЕВАГА

Розміщення інформації в журналі "Зовнішсервіс" та на сайті Кіровоградської регіональної торгово-промислової палати

6 ШОСТА ПЕРЕВАГА

Розширення ринків збуту продукції Вашого підприємства

7 СЬОМА ПЕРЕВАГА

Розміщення підприємства в системі "Європейська Мережа Підприємств"

8 ВОСЬМА ПЕРЕВАГА

Отримання інформації за комерційними пропозиціями вітчизняних та іноземних фірм і підприємств

9 ДЕВ'ЯТА ПЕРЕВАГА

Допомога у взаємодії з іноземними ТПП, посольствами, консульствами

10 ДЕСЯТА ПЕРЕВАГА

Підвищення статусу Вашого підприємства в бізнес-спільноті

КІРОВОГРАДСЬКА РЕГІОНАЛЬНА ТОРГОВО-ПРОМИСЛОВА ПАЛАТА

- ЮРИДИЧНІ ПОСЛУГИ
- ФОРС-МАЖОРНІ ОБСТАВИНИ
- ТРЕТЕЙСЬКИЙ СУД
- ЦЕНТР БІЗНЕС-МЕДІАЦІЇ
- ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ
- ЦЕНТР ІНФ. ПІДТРИМКИ БІЗНЕСУ
- ІНВЕСТИЦІЇ ТА ІННОВАЦІЇ
- ПУБЛІЧНІ ЗАКУПІВЛІ
- НАВЧАЛЬНИЙ ЦЕНТР
- ПЕРЕКЛАДАЦЬКІ ПОСЛУГИ
- СЕРТИФІКАЦІЯ ПОХОДЖЕННЯ
- ЕКСПЕРТИЗА ТОВАРІВ
- ОЦІНКА МАЙНА
- ШТРИХОВЕ КОДУВАННЯ
- РЕЄСТРАЦІЯ ТОРГОВОЇ МАРКИ
- КАРНЕТИ АТА
- ІНФОРМАЦІЙНІ ПОСЛУГИ
- ВИСТАВКИ
- РЕКЛАМА І PR
- КОНФЕРЕНЦ-СЕРВІС

Адреса: вул. Преображенська, 79-А
Телефон: +38 (0522) 35-18-56, +38 (050) 488-44-43
www.chamber.kr.ua